Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 237 (14348) | 1976 оной октябриин 8, пятница | Сэн 2 мүнгэн.

Казахстанай Компартиин Центральна Комитет

нүхэр Д. А. КУНАЕВТА

Казахай ССР-эй Верховно Соведэй Президиум

нүхэр С. Б. НИЯЗБЕКОВТЭ

Казахай ССР-эй Министрнүүдэй Совет

нүхэр Б. А. АШИМОВТА

Ургаса хуряалгаяа түгэсхэhэнтэйнь, гү... ороohо таряа худалдаха социалис ...р уялгануудаа амжалтатайгаар дүүр...энтэйнь дашарамдуулан, Казахстанай ...озуудай хүдэлмэришэдые, колхозни...дые, механизаторнуудые, ажахынуудай ...үйлэдбэрилэгшэд ба мэргэжэлтэдые, эрдэм...дые, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй зур...нуудай хүдэлмэрилэгшэдые, промышлен... предприятинуудай, транспортна эмхи..., hургуулинуудай коллективүүдые, ...тийна, Соведүүдэй, профсоюзна ба ком...олой хүдэлмэрилэгшэдые, тарянай тү... тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадагшад ...дые халуунаар амаршалнаб.

Республикын таряашад арбадахи табан ...й түрүүшын жэлдэ hайн ургаса туй..., тэрэнээ хаhа саг соонь, богонихон ...торнуудта хуряажа, Эхэ оронойнгоо ам...рта 18,35 миллион тонно гэхэ гү, али 1 ...лиард 120 миллион пүүд таряа оруу... Энэнь худалдагдаха гэhэн ниитэ хэм...нhээ нилээд ехэ байна. Иимэ ехэ хэм... ороohо таряан Казахстанда түрүү...хеэ бэлэдхэгдэбэ. Республикын таряа... 14.5 миллион тонно эрхим зэргын ...нсэ орондоо худалдаа, тэрэнэй гурба...й хоёр хуби шахуунь шэмэтэй, томо сор... гэжэ тэмдэглэхэдэ урматай байна.

Туйлаhан амжалтануудынь — манай ...ртиин аграрна политикые сэхэ шууд бэелүүлhэнэй, республикын хүдөө ажахые үргэлжэ дээрэнь тааруугаар хүгжөөhэнэй үрэ дүн, Казахстанай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, бүхы ажалшадай шэн зоригто ажалай, партийна, профсоюзна, комсомолой организацинуудай, Соведүүдэй, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй зургаануудай эмхидхэлэй ба политическэ ехэ хүдэлмэриин дүн болоно.

Казахай ССР-эй ажалшад совхозуудай ба колхозуудай улам ургажа байгаа техническэ зэбсэгжэлые, эрдэм наукын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые хэрэглэн, ороohо таряа саашадаа бүри ехээр ургуулжа абадаг болохын түлөө, хонин ажалые, мал ажалай бусад hалбаринуудые хурдан түргэнөөр хүгжөөхын түлөө тэмсэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые үйлэдбэрилгын ба бэлэдхэлгын талаар арадай ажахын түсэбүүд болон социалис уялгануудые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, промышленностиин, арадай ажахын бусад hалбаринуудай талаар 1976 оноо амжалтатайгаар түгэсхэхэ, КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ зохихо хубитаяа оруулха гээд этигэжэ байhанаа элирхэйлнэб.

Л. БРЕЖНЕВ

1976 оной октябриин 6.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СОЦИАЛИС АЖАЛАЙ ГЕРОИ, КАЗАХСТАНАЙ КОМПАРТИИН ЦК-гай НЭГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ НҮХЭР Д. А. КУНАЕВЫЕ ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР, «ХАДУУР БА БАЛТА» ГЭЖЭ ХОЁРДОХИ АЛТАН МЕДАЛЯАР ШАГНАХА ТУХАЙ

Хүдөө ажахые хүгжөөлгын ... партиин XXV ... шиидхэбэринүүдые ...лтатайгаар дүүргэхэ, ...76 ондо ороohо таряа ба ...өө ажахын бусад про...дуктнуудые гүрэндэ худал...даа социалис үндэр уялганудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ республикынгаа коммунистнуудые, бүхы ажалшадые элсүүлгын талаар ехэ габьяануудтай байhанайнь түлөө КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Казахстанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр **КУНАЕВ** Динмухамед Ахмедовичые **Ленинэй** орденоор, **«Хадуур ба Балта»** гэжэ хоёрдохи алтан медаляар шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1976 оной октябриин 6.

...АЗАХСТАНАЙ ТАРЯАШАД ...ЖАЛАЙ ЕХЭ ИЛАЛТА ТУЙЛАБА

Казахстанай хүдөө ажахын ...үдэлмэрилэгшэд КПСС-эй ... съездын шиидхэбэри...дые бэелүүлхын түлөө ... нэтэрүүгээр тэмсэн, ... жэлдэ hайн ургаса туй...н, ороohо таряа бүри ...р ургуулжа абаха хэрэг... ехэ амжалтануудые хан... байна. Республикын ...шад КПСС-эй ЦК-гай ...ральна секретарь нүхэр ...Н. Брежневтэ үгэhэн үгэ... хүрэжэ, Алма-Атада бо... партийно-ажахын ...тэдэй зүблөөн дээрэ ... социалис үндэр уял...даа үлүүлэн дүүргээ. ... ажахынууд урга... богонихон болзорто ху... гүрэндөө 18,35 мил... тонно гэхэ гү, али 1 ...ард 120 миллион пүүд ... шанартай ороohо та... худалдаба. Иимэ ехэ ...энэй ороohо таряан ...шынхеэ бэлэдхэгдээ. ... дээрээ 14.5 миллион ... гурбанай хоёр хуби ... шэмэтэй ба томо ... шэниисэ — эдеэ ... үнэтэ ургамал Эхэ ... амбаарта ороод бай...лаата, хүрпээтэ урга...д гүрэндэ худалдаг... үргэлжэлhөөр.

...хозууд болон колхо... эрхим шанартай үрэhэ ...р өөhэдыгөө хан... намарай бүхы полевой ...элмэрээ дүүргэн... ерэхэ хабар ... хэхэ газарайн...урhэ бэлдэжэ, тэ... бэлэдхэхэ, ажахы бү... тэжээлэй страховой ...нүүдые бии болгохо ху...ри эдэбхитэйгээр ябуул... үргэлжэлhөөр, малай ...лгэдэ бэлдэнэ, 1977 ... хүдөө ажахын продукт...е бүри ехээр үйлэдбэрилхэ зорилготой бусад хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлжэ байна.

Туйлаhан амжалтануудынь — хүдөө нютагуудта партиин политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлhэнэй, ажалаа оньhожоруулха, газараа элдүүрилэн шанаржуулха, хими хэрэглэхэ, тусхай мэргэжэлтэй болгохо үндэhэн хэмжээнүүдэй үрэ дүн, совхозууд ба колхозуудай материально-техническэ үндэhэ hуурнин улам ургажа байhанай, эрдэм наукын туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэл үйлэдбэридэ нэбтэрүүлhэнэй, газар таряалангаа бүри болбосон hайнаар эрхилдэг болоhоной үрэ дүн мүн.

Кустанайска областиин таряашад республика дотороо ороohо таряа бүри ехээр ургуулжа абаха ба бэлэдхэхэ хэрэгтэ хубитаяа илангаяа ехээр оруулаа. Эдэнэр гүрэндөө 243 миллион пүүд таряа худалдаhхай, ороohо таряа тушаалгын талаар абаhан уялгануудаа ойрын үдэрнүүдтэ нилээд үлүүлэн дүүргэхэ байха. Кокчетавска областиин таряашад 153 миллион пүүд. Хойто-Казахстанай — 120 миллион, Тургайска — 111 миллион пүүд ороohо таряа бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаажа, дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэбэ. Эдэ областьнууд иимэ ехэ ороohо таряа урдань хэзээшье ургуулжа абаагүй, худалдаагүй юм.

Целиноградска областиин ажахынууд 127 миллион пүүд, Уральска — 84 миллион, Актюбинска — 53 миллион, Карагандинска — 43 миллион, Семипалатинска — 30 миллион, Чимкентскэ — 26 миллион, Джезказганска — 6 миллион пүүд ороohо таряа гүрэндөө тушаажа, абаhан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргээ. Зүүн-Казахстанай областиин ажалшад 33 миллион пүүд, Джамбулска — 24 миллион, Павлодарска — 20 миллион, Талды-Курганска — 14 миллион, Кзыл-Ординска — 15 миллион. Алма-Атагай область 15 миллион пүүд ороohо таряа Казахстанай миллиардын тоодо тушааба.

Механизаторнуудай, совхозуудай хүдэлмэришэдэй, колхозникуудай, городуудай, районно центрнүүдэй ажалшадай, hурагшадай олониитын социалис мүрысөөн, эрхим зэргын эмхидэл, шэн зоригто ажал, партийна, Соведүүдэй, профсоюзна ба комсомолой органуудай эршэмтэй хүдэлмэри, гүрэнэй туhаламжые зүбөөр хэрэглэлгэ партиин ба арадай үмэнэхи шанга шалгалтаяа нэрэтэй солотойгоор бариха, ажалай ехэ илалта туйлаха арга олгоо.

Республика доторхи таряа тушаан абадаг пунктнуудай, транспортын ба түмэр замай предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, Совет Армиин автотранспортна подразделенинүүд Казахстандахи ороohо таряанай түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаа. Россиин Федерациин, Украинын, Белоруссиин, Молдавиин ба бусад республиканудай олон мянган түлөөлэгшэд казахстанайхидта аха дүү ёhоной туhаламжа үзүүлээ.

(ТАСС).

Республикымнай ажалай үдэр

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛБЭ

Манай совхозой малшад үндэр нэмэлтэ шэгнүүр, ехэ hү абахын тула бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэн ажаллана. Арбадахи табан жэлэй түсэб уялгануудаа урагшатай дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлмэрилhэнэйнгөө ашаар түрүүшын үдэрhөө эхилжэ туйлаhан амжалтаяа батадхан, түсэбөө үлүүлэн дүүргэхын тула Иннокентьевкын фермын haалишад мүрысөөнэйнгөө эршэ зааханшье hуларуулнагүй. Эдэнэр квартал бүхэндэ амжалта туйлажа, хахад жэлэй туршада 2.995 центнер hү haагаад, түсэбөө 107 процент дүүргээ юм. Тиихэдэ гүрэндэ 2.505 центнер hү худалдажа, түсэбөө 395 центнерээр үлүүлhэн байна.

Мүнөөшье энэ фермын haалишад совхоз соогоо эрхимлэжэ ябаhаар. Байгша жэлэй найман hара соо энэ коллектив хамтадаа 4.139 центнер hү haажа, түсэбөө 105 процент дүүргэhэн байна. Гэхэ зуура үнеэн бүриhөө 1.403 килограмм hү абаха түсэбтэй аад, болоод дээрээ үнеэн бүриhөө 1.478 килограмм hү haагаа.

Үнеэн бүриhөө улам ехэ hү haажа, hайн шанартай тоhолиг hү гүрэндэ худалдаха түсэбөө эрид дүүргэхын тула дүршэл шадабаряар баян haалишад Валентина Леонтьевна Рекунова, Нина Тимофеевна Кривошеева, Надежда Григорьевна Рекунова болон бусад ехэ ажал хэhэн байна. Совхозой дирекциин, парткомой, рабочкомой шиидхэбэреэр эдэ haалишадай хүндэлэлдэ Ажалай Алдар Солын туг тус ажахын түб тосхондо үргэгдэнхэй.

Г. ВАСИЛЬЕВ

Худанай совхозой парткомой секретарь.

Хэжэнгын аймаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү haалишан Н. Г. Рекунова.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

hҮ hААМ ДЭЭШЭЛНЭ

Манай Борьёогой совхозой Нугын hү haалиин фермэ түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлые нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула оролдосотой hайнаар ажаллажа байна. Тус фермын коллектив аймаг соогоо түрүүлэн гүрэндэ hү худалдаха юhэн hарынгаа түсэб болзорhоонь урид, сентябриин 16-да дүүргэбэ.

Энэ хугасаа соо 4.130 центнер hү гүрэндэ худалдаха даабаритай байhан зад. 4.531 центнертэ хүргэжэ шадаа. hаамхай үнеэн бүхэнhөө 1.783 килограмм пүн haагдаа. Энэ хадаа аймаг соогоо эгээн үндэр үрэ дүн болоно.

Энэ жэлдэ ногоонoй ургаса тиимэшье hайн байгаа гэхын аргагүй. Зунай үедэ фермын hү haали үхэр адуулагшадай гарта, эдэнэй хэр зэргэ үнеэдээ бэлшээлэнhээ дулдыдана. Тиимэhээ мал адуулагшаднай hүни үдэргүй үнеэдээ бэрхээр бэлшээжэ, hайнаар садхаахые оролдодог байна. Мүнөө зунай саг ошожо, ногоон хагдараа ха юм даа. Ушар тиимэhээ hүнэйнгөө хэмжүүр доошолуулхагүйн тула нэмэлтэ хоол болгон, таряа талханай зүйл, куузику гэхэ мэтые үгэнэбди.

hаяын байдалаар, энэ фермын haалишад бүхыдөө 5.122 центнер hү haагаа. haалишадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгөөр, Е. Грудинина юhэн hарын туршада бүхыдөө 54.364 килограмм hү haагаад, эрхимлэжэ ябана. Л. Сергеева, Л. Данилова, З. Чугунова гэгшэд мүн лэ ехэ hү haажа, түсэбөө холо үлүүлээ.

Тус фермын коллектив эбтэй, эетэй, бэе бэедээ хододоо туhалалсадаг. Эдэнэй журам шанга, ажалай эмхидхэл hайн. Малшадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд арбан хоногтоо гаргагдадаг. Мүн баhа haалишадые, мал адуулагшадые урмашуулха хэрэг hайн эмхидхэгдэнхэй.

Иигэжэ haалишаднай жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь урид дүүргэжэ, гүрэндөө үлүү ехэ hү үгэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Д. Б. ЦЫРЕНОВ,

зоотехник.

Зэдын аймаг.

ГУРБАДАХИ ОТДЕЛЕНИИНХИДЭЙ АМЖАЛТА

Хориин аймагай Анаагай совхозой механизаторнууд, таряашад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй таряа хуряалгые эмхитэй hайнаар үнгэргэжэ байна. Эртын хюруuhaa зарим поли таряалангуудай ургаса хүлдэн алдабашье, эндэхид муу бэшэ ургаса хуряана. hүүлэй мэдээгээр, 1989 гектар газарай ургаса хуряагдажа, 16.646 центнер ороohон сохигдоо.

Совхозой механизаторнуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ ажахын 3-дахи отделениин механизаторнууд эрхимлэнэ. Үнгэрэгшэ жэлнүүдэй таряа хуряалгын чемпионууд В. Борисов, Ч-Д. Очиров гэгшэд тус тустаа 3602, 2943 центнер ороohо таряа сохинхой. Дүршэлтэй комбайнер В. Борисов 7 үдэрэй туршада 91 гектар талмайн ургаса хуряаха түсэбтэй haа, тэрэнээ 182 гектарта хүргэжэ, даабаряа 200 процент дүүргэбэ. Тус отделениин комбайнернууд А. Плотницкий, Д. Дондуков гэгшэд тус тустаа 2835, 2783 центнер таряа сохижо, яhала hайн дүнгүүдтэй ябана.

Совхоз соогоо түрүү hуурида гараhан гурбадахи отделениин бүхы механизаторнууд ургаса хуряалгые саг соонь, гээлтэ хорогтогүйгөөр үнгэргэхын тула тэмсэхэ гадна, хуряалгын шанарта гортой анхарал хандуулна.

Б. ЛАЙДАНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР С. А. БУТУЗОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Авиационно промышленностьда удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилhэнэйнь түлөө, түрэhөөр 70 наhа гүйсэhэнтэйнь дашарамдуулан, Улаан-Үдын Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно заводой ахамад механик нүхэр **Бутузов** Сергей Александровичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан. 1976 оной октябриин 5.

...АБАНАЙ ХЭРЭГЭЭР АЯНШАЛГАНЬ ДҮҮРЭЭ

...ОПЕНГАГЕН. (ТАСС). ...й ЦК-гай Политбюро... гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр ... Громыко октябриин ...эдэ Даниин гадаадын ...дэй министр К. Б. ...ентэй хөөрэлдөөгөө ...hэн байна. ...истрнүүд зүбшэлэлгэ тухай Совет-Даниин протоколдо гар табяа.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко тэрэл үдэртөө Даниин королева Маргрете II уулзаа. Совет Даниин харилсаанай асуудалнууд хөөрэлдөөнэй үедэ зүбшэн хэлсэгдээ.

А. А. Громыко үдын хойно Даниин гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Б. Андерсенэй хүндэлэлдэ сайлалга эмхидхэбэ. Даниин премьер-министр А. Йоргенсен, правительствын гэшүүд, бусад тушаалтад сайлалгада байлсаа.

ТЕАТРАЙ ГАЛНУУД

Түрэл хотымнай үйлсэ, талмайнуудаар хадагдаhан гоё hайхан афишанууд театрай шэнэ сезоной эхилхэсэ байhан тухай соносхожо, олон мянган ажалшадай зүрхэ сэдьхэл татана. Республикымнай театрнуудай коллективүүд зунай аяншалгануудhаа бусажа ерээд, мүнөө үедэ энэ харюусалгатай хаhадаа бэлдэжэ байнхай. Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театр үглөөдэр галнуудаа носоожо, «Тайшаагай ташуур» гэжэ мэдээжэ драма харагшадтаа дурадхахань. Оперо болон баледэй театр энэ hарын 14-дэ хүшэгээ нээжэ, ородой суута композитор М. П. Мусоргскиин «Хованщина» гэжэ арадай хүгжэмтэ драма хотынгоо хүн зондо харуулхаар бэлэн байhанаа мэдүүлнэ.

Үнгэрhэн жэлдэ манай театрнуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэд зохёохы ажал ябуулгаяа улам эдэбхижүүлжэ, ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ, мүнөө үеын ажабайдалтай нягта холбоо барисаа байгуулха хэрэгтэ бага бэшэ амжалта туйлаа.

Оронойнмай ниислэл—Москва хотын ажалшадай, олониитын урда Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай коллективэй зохёохы ажалайнгаа тоосоо амжалтатай hайнаар үнгэргэhэн тухай манай газетэ уншагшадтаа үргэнөөр мэдээсээ бэлэй. Энэ тоосоото хаалга хадаа Буряадаймнай театральна искусствын жэлhээ жэлдэ улам ургажа, артистнарай, режиссернуудай уран бэлигэй, гүйсэдхэхэ шадабариин бүри хурсадажа, олонациональна совет соёл культурын хүгжэлтэдэ хубитаяа оруулжа байhан тухай эли тодо гэршэнь болобо ха юм.

Ленинэй орденто оперо болон баледэй театрай коллектив үнгэрэгшэ зун Благовещенск, Хабаровск, Владивосток хотонуудаар ябажа, Алас-Дурна зүгэй ажалшадай hайн hайхан магтаалда хүртэhэн байна. Тэдэнэй зүжэг наадан ябаhан газартань нэрьемэ альга ташалгаар угтагдадаг байhаниинь нютагайхидайнь зүрхэ сэдьхэл баhал баясуулаа. Ород драмын театрайхид республикынгаа хүдөө нютагуудаар зүжэгүүдээ харуулхаhаа гадна, Амарай областиин болон Алтайн хизаарай үргэн олон ажалшадай үндэр сэгнэлтэдэ хүртэбэ.

Гэхэтэй хамта, эхилхээ байгаа театральна сезон гүнзэгы удха шанартай, онсо ехэ харюусалгатай болоно. Юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, совет театрай хүмүүжүүлхы үүргэ улам дээшэлүүлхэ, мүнөөнэй үе сагай үндэр эрилтэтэйгээр өөhэдынгөө ажал ябуулгада хандаха хаhа болоно бшуу. Хоёрдохёор, ерэхэ жэл бүхы совет арад, дэлхэйн түрүү hаналтай хүн зон Октябриин социалис революциин 60 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтаха гэжэ айхабтар ехэ бэлэдхэл ябуулжа байна. Тиимэhээ манай ороной искусство болон литературын хүдэлмэрилэгшэдэй урда орёо шанга зорилгонууд табигдана ха юм. Агууехэ Октябриин ойн баярта зорюулагдаhан СССР-эй арадуудай драматургиин болон театральна искусствын Бүхэсоюзна фестиваль эхилбэ.

Иимэ оршон байдалда театрай партийна организаци, уран hайханай совет болон хүтэлбэрилэгшэд ажал хүдэлмэридөө шүүмжэлхы ёhоор хандажа, арад зоной оюун бодолой эрилтэ гүйсэд дүүрэнээр хангажа шадаха уран бүтээлнүүдые найруулан табихые оролдохо ёhотой. Шэнэ сезондо буряад драмын театрай коллектив мүнөөнэй агууехэ барилга — Байгал-Амарай түмэр зам баригшадта зорюулhан «Ехэ хонхо» гэжэ Ц-Д. Дондуковой Ф. Сахиров хоёрой зохёоhон пьесэ бэлдэжэ байhаниинь hайшаалтай. Д. Дылгыровэй «Сагаан нуурай эрьедэ» гэжэ манай үеын ажабайдал харуулhан зүжэг баhал бэлдэгдэжэ байнхай.

Хэдэн үеын сэгнэгдэшэгүй баялиг болоhон классическа зохёолнууд театрай репертуарта орохо. Оперо болон баледэй театр ородой элитэ композитор Н. Римский-Корсаковой «Сказка о царе Салтане», Д. Вердиин «Дон Карлос» гэжэ оперонуудые, буряад драмын театр — М. Горькиин «Последние» гэжэ драма сценэ дээрэ найруулан табихаар хараална.

Зүгөөр үйлэдбэриин ашаг үрэ бүри дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин шанар улам hайжаруулха талаар партиин XXV съездын табиhан шухала зорилго үзэл сурталай эмхи зургаануудай ажал хүдэлмэридэ сэхэ хабаатай. Тиимэhээ театрай бүхы хүдэлмэрилэгшэд, илангаяа уран hайханай талаар хүтэлбэрилхы тушаалтад зохёохы ажал ябуулгадаа эрилтэ ехэтэйгээр хандаха зэргэтэй

Театрнуудай хүдэлмэри шэнжэлэн харахада, дутуу дундануу, шиидхэгдээгүй асуудалнууд үшөөл дайралдаhаар. Мүнөө үе сагай ажабайдал гүн гүнзэгыгөөр, уран хурсаар харуулhан, нэн түрүүн хүдэлмэришэн ангиин болон хүдөөгэй таряашадай, малшадай гайхамшагта үйлэ хэрэгүүд тухай зохёолнууд театрай сценэ дээрэ даншье үсөөнөөр харуулагдана. Ушар иимэhээ театрай коллективүүд нютагайнгаа уран зохёолшодтой, драматургнуудтай, хүгжэмшэдтэй нягта холбоо барисаа байгуулжа, суг хамта шэнэ бүтээлнүүдые найруулан табиха хэмжээнүүдые абаха болоно бшуу. Жэшээнь, hүүлэй жэлнүүдтэ ород драмын театрай сценэ дээрэ нютагай авторай нэгэшье зүжэг табигдаагүй.

Хүн зоной hайн hайхан гурим заншал, hэшхэл сэдьхэл тухай темын мүнөө үедэ тон шухала удха шанартай байhаниинь бултанда мэдээжэ. Энэ асуудалда анхаралаа баhал табихаар. Үхибүүдтэ зорюулагдаhан зүжэгүүд бүри үсөөнөөр табигдана.

Ерэхэ сезондо театрнуудай партийна болон комсомолон организацинууд хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үзэл сурталай-политическэ болон мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ hуралсал hайжаруулха, аша үрыень арьбадхаха талаар бодото хэмжээнүүдые абаха ёhотой. Илангаяа зохёохы ажалтай залуушуулай дунда хүмүүжүүлхы хүдэлмэри улам hайжаруулха шухала.

Манай республикын театрнуудай коллективүүд энэ жэлдэ шэнэ шэнэ удха түгэлдэр, уран бэлигтэй бүтээлнүүдээр орон нютагайнгаа ажалшадые үнэн зүрхэнhөө баясуулжа, урма зоригынь бадаруулжа, партиин XXV съездын батлаhан түүхэтэ хараа түсэбүүдые бэелүүлхэдэнь өөhэдынгөө хубита оруулхань дамжаггүй.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

УЛААН-ҮДЫН ТЭЦ-эй ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлhэнэйнь, ажалай үндэр бүтээсэ туйлаhанайнь түлөө, Улаан-Үдын ТЭЦ-эй байгуулагдаhаар 40 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Агарков Семён Тимофеевичые — котёлой машинист.

Акимов Дмитрий Самуиловичые — электроцехэй начальнигай орлогшо.

Буртонн Александр Митоповичые — үйлэдбэриин техническэ таhагай ахалагша инженер-конструктор.

Гаськова Нина Михайловнае — кадрнуудай талаар ахалагша инженер, партийна организациин секретарь.

Щербаков Пётр Фёдоровичые — турбинна цехэй насосно станциин дежурна машинист.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан. 1976 оной октябриин 7.

Улаан-Удын аймагай «Заветы Ильича» совхоз жэл бүхэндэ ехэ овощ гүрэндэ худалдадаг. Эндэ бэрхэ агроном Е. Банрбиликтуевагай хубита бага бэшэ. Хаха саг соонь таряласа хэхэ, ургасая харуулаха хэрэг эндэ hайнаар эмхидхэгдэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: агроном Е. Банрбиликтуева.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Партийна ажабайдал

АЖАХЫН ТООСООТО ЗВЕНО

Газар тарьялан дээрэхи намарай хүдэлмэри булта нэгэ сагта хамтаршоод, гайтайхан хаһа болобо. Үбһэеэ хүсэд сабшажа дүүргээдүй байтар таряа хуряалга түлэг дундаа ороо. Хажуугаарнь энэ тэнгэриин шэг шарай ходо буруулган, түбэг татахань һүрхэй.

«Прибайкалец» колхозой партийна организацида энэ жэлэй үбһэ, таряа хуряалгын үе шангахан шалгалта болоо. Августын 16—17-ной һүни хюруу унаа. Удаань таһалгаряагүй гэхээр бороо ороо. Зарим сүүдхэдэ ороһон бороогой хэмжээн 48 миллиметртэ хүрэһэн байна. Теэд сагай уларилай энэ таарамжагүй үдэрнүүдые яажа үнгэргэхэб? Имагтал эмхидхэл, нэтэрүү тэмсэл хэрэгтэй. Ушар иимэһээ колхозой партком, правлени өөрынгөө бата найдабаритай хүсэн болохо коммунистнуудаа үйлэдбэриин эгээл харюусалгатай газарнуудта хубаарилан табиха гэжэ оролдоо. Тиихэдээ гол анхаралаа ургаса хуряалгада хандуулаа һэн.

Эндэ коммунист Анатолий Алексеевич Шергинэй толгойлжо байһан багахан коллектив тухай үгэ залгаха хүсэлэн түрэнэ. Оньһожоруулагдаһан ажахын тоосоото энэ звено хадаа хүшэр уларилтай энэ жэлдэ гектар бүриһөө 13—14 центнер орооһо сохино. Харин бэшэ звенонуудайхи арбан центнерһээ балай дээшээ гаранагүй. Эдэнэй хартаабханьшье һайн.

Энэ амжалтын эшэ үндэһэниинь хаанаһаа, юунһээ унгитайб? Ажалай эмхидхэл, ехэ харюусалга хоёр болоно гээд эндэ богонихоноор харюу үгэе. А. А. Шергинэй даадаг звено табан хүнүүдһээ нэгэдэнэ. Гурбаниинь коммунист. Звеное даагша өөрөө, тиихэдэ трактористнууд В. П. Горбунов, А. Р. Патрушев гэгшэд болоно. Энэмнай нихэдээ партийна бүлэг гээшэ. Энэ бүлэгые нүхэр Горбунов хүтэлбэрилнэ.

Партийна энэ бүлэг түрүүшынхеэ хүсэеэ нэгэдүүлээд, таряа хуряажа байна бэшэ. Тиимэһээ хүдэлмэриин өөрын онол шадабаритай, өөрын гуримтай болоһон бүлэг юм. Бэе бэедээ эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг, звеногой гэшүүн бүхэн һайнаар хүдэлхэ гэжэ угаа оролдодог байһаниинь онсо удхатай. Хүдэлмэриинь шанар хэзээ бүхэндэ эрхим байдаг. Тиимэл хадань «Газар тарьялангай үндэр культура туйладаг звено» гэһэн нэрэ соло энэ коллективтэ олгоһон байгаа бшуу.

Партийна бүлэгэй гэшүүд хэхэ хүдэлмэреэ, харюусаха хэрэгээ аб адлиханаар хубаажа абанхай. Зүгөөр партгрупоргнь понедельник бүхэндэ нүхэдтөө политическэ мэдээсэл хэжэ байха нэгэ даабаритай. Звеногой гэшүүдэй хэһэн хүдэлмэриинь хэмжүүр, шанар үдэр бүхэндэ элирхэйлэгдэжэ байдаг.

Нэгэтэ одоол сэлмэг үдэр болобо. Хүдэлмэришье урагшатай. Шэнинсэ сохижо ябаһан комбайнернууд Олзо Жамьянович Додеев, Виктор Серафимович Максимов энэ үдэр бултанһаа ехэ орооһо сохёо. Додеев 306 центнер, нүгөөдэнь 304 центнер. Иимэ амжалтада зорюулһан «Сахилгаан» хуудаһан зорюута гаргагдаба. Тиигэжэ эдэ хоёр комбайнер мүнөөшье түрүүлһээр. Бункер дээрэ табан хушуу хоюулан түрүүлэп зуруулаа.

Шергинэй даадаг звено ганса ургаса хуряадаг бэшэ. Тэдэнэр өөһэдөө таридаг, ургуулдаг юм. Үшөө тиихэдэ хартаабха баһа даалгагданхай. Иигэжэ поли дээрэ хэгдэхэ хүдэлмэриие эхинһээнь дүүрэтэрнь энээхэн хүсөөрөө бүтээнэ. Энэ звено 480 гектар ороoһото ургамалнуудые, 50 гектар хартаабха тарижа ургууланхай. Мүнөө ургасаяа хуряажа байна. Үшөө тиихэдэ намарай паар хахалха хэрэгтэй. Теэд бултыень үрдижэ, саг сооиь, шанар һайнтайгаар хэжэ бүтээгээд лэ байдаг даа. Эдэ табан бултандаа механизаторай хэдэн мэргэжэл шудаланхай.

Энэ жэлэйнь ургаса яһала һайн. Багсаамжалхада, гектар бүриһөө 14 центнер ороoһо, 70 центнер хартаабха лаб хуряажа абахаар байна. Энэнь нёдондонойхиһоо нэгэ бага доогуур ааб даа. Зүгөөр колхозой дунда зэргын дүнгһөө һураггүй дээгүүр байха.

Шергинэй звено эмхидхэгдэһээр гурбан жэл болоод байна. Энэ коллективэй мүндэлхын урда тээ нэгэ иимэ ушар болоһон юм. Тэрээн тухай хэлэнгүй гаража болохоор бэшэ. Гурбадахи бригадын коммунистнуудай хамтын суглаан болоо бэлэй. Тиихэдэ колхозой партком түрүү арга дүршэл нэбгэрүүлхэ гэжэ оролдоногүй, ажалай эмхидхэл һула гэхэ мэтын ажаглалтануудые коммунистнууд хэлэһэн байгаа. Тиихэдэл ажахын тоосоондо ороһон оньһожоруулагдамал звено эмхидхэхэ тухай үгэ хүүр дэлгэрһэн шуу.

Уданшьегүй Шэтын областьдо ажахын тоосооной гуримаар хүдэлдэг оньһожоруулагдамал звено һайнаар хүдэлнэ гэһэн һураг суу дуулдаһан байна. Колхозойнгоо ахамад агроном Бакиров тракторист Шергин хоёрые дүй дүршэлтэйнь таниисахые партком тэрээн руу эльгээһэн юм. Тиигээдшье тракторист Шергин иимэ звеное даагшаар томилогдоо бэлэй.

Иимэ звеногой һайн талань мүнөө эли тодо харагдаа. Бишыхан коллективэй гэшүүд нэгэ хүн шэнги харюусалгатайгаар хүдэлнэ, ерэхэ намарай баян ургасын түлөө түхэреэн жэл соо нэтэрүүгээр, тон оролдосотойгоор ажаллана. Ехэ ургаса хуряажа абахада, түлбэриньшье һайн байдаг. Иимэ гуримаар ажал эмхидхэхэдэ механизаторнууд тогтосотой, ондоо тээшээ ябахаяа огто һанахаяа болиһониинь баһал үнэтэй хэрэг болоно.

Саг үргэлжэ хүдэлжэ байдаг коллективтэ партийна хүсэ нэмээжэ, иимэ саг үргэлжын партийна бүлэг эмхидхэхэ арга олгоно. Тиигэжэ эндэ ниитэ политическэ хүдэлмэри таһалгаряагүйгөөр ябуулагдаха зэргэтэй болоно бшуу.

Ажахын тоосоондо ороһон оньһожоруулагдамал звеногой хүдэлмэриин дүй дүршэлые. арга боломжые хараад байхадаа, «Прибайкалец» колхозой правлени, партийна комитет саашадаа иимэ звенонуудые бүри олон болгохо, тэндээ эгээл һайн коммунист механизаторнуудаа эльгээхэ гэһэн хараа бодолтой.

Мүнөө Шергинэй звено хүрэнгын үрэһэндэ таһалагдаһан участогай ургаса хуряажа байна. Энэ бүришье харюусалгатай ажал. Ерэхэ сагай ургаса үрэһэн хүрэнгын лэ шанарһаа дулдыдаха байна бшуу. Тиимэһээ партийна бүлэгэйхид звеногойнгоо гэшүүн бүхэнэй хүдэлмэриин хойноһоо нарин нягта хиналта табина.

В. СТЕПАНОВ.
Прибайкалиин аймаг.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ БАРИЛГАНУУД

ОЗЕРНЫН КОМБИНАДАЙ ҺУУРИ ТАБИГДАНА

ГАЗАР дайдынгаа хэмжээгээр республика доторoo гурбадахи һуури эзэлдэг Яруунын аймаг ашагта малтамалаар тон баян хизаар юм. Эндэ саг үргэлжэ хүдэлжэ байдаг Үдэ-Витимэй экспедици болон бусад геологическа партинууд туулга, цинк, мүн шухаг зүйлнүүдэй, боро нүүрһэнэй хэбгэшэнүүдые элирүүлэн, хэды ехэ нөөсэтэй байһыень тодорхойлоо.

Эндэхи ашагта малтамалнуудые арад зоной аша туһада зорюулхын тула Яруунада территориально-үйлэдбэриин томо комплекс байгуулха, байгаалиин баялигуудые үргэлжэдэнь ашаглаха тухай партиин обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев КПСС-эй XXV съезд дээрэ хэлээ һэн. Республикымнай экономикодо тон ехэ удха шанартай энэ асуудал СССР-эй Госпланда хаража үзэгдэхөөр дурадхагдаһан байна. Энэмнай, магад, табан жэлнүүдтэ бэелүүлэгдэжэ эхилхэ холын хараатай асуудал болоно гээшэ ааб даа. Харин ерээдүйдэ энэ комплексдо орохо гол үйлэдбэриин предприяти болохо ёһотой Озерный ашагта малтамал шанаржуулгын комбинадые барилга мүнөөдэрэй ехэ хэрэг болоод байна.

Аймагай түб Нарһатаһаа саашаа 50-яад гаран модоной зайда оршодог Сүрхээтэ нуур шадархи ой модон соо шэнэхэн модон гэрнүүд болон бусад шэнэ барилганууд жэрылдэн харагдана. Озерный комбинадай бодхоогдохо энэ газарта мүнөө барилгын бааза түхеэрэгдэжэ байна гээшэ. 177-дохи ПМК-гай коллектив барилгашадай байха гэрнүүдые. ажаһуудалай болон үйлэдбэриин барилгануудые хэжэ эхилэнхэй.

Байгуулагдаһаар һаял жэлһээ үлүүтэн боложо байбашье, тус ПМК нилээдгүй ехэ хүдэлмэри хээ. Энэ жэлэй үнгэрһэн найман һара соо 715 мянган түхэригэй барилгын хүдэлмэри хэгдээ гэхэ гү, али генподрядай түсэб 102,2 процент дүүргэгдээ. Тиигэжэ Озерный ГОК-ой байрын 9 гэр, 60 хүнэй байха хамтын байра, складууд, столово, овощехранилищи, саг зуурын котельнэ ашаглалгада оруулагдаа. Гадна үшөө байрын 6 гэр, пекарни, бани, эдеэ хоолой ба промышленна эд бараанай хоёр магазин бодхоогдожо дүүрэхэеэ байна. Иигэжэ урдань зэрлиг байһан хээрын оршондо Озерный гэжэ һуурин бодхоогдожо эхилбэ.

— Эндэ мүнөө барилгашадай 4 бригада хүдэлнэ. Модошо дархашуулай мүрысөөндэ Владимир Бубеевэй, Гармышевай бригаданууд түрүүлжэ ябана. Эдэ бригадынхид магазин, бани бариха ажалаа һайн шанартайгаар дүүргэжэ байна. Тэрэ шэлэн Люда Цыпыловагай толгойлдог штукатур-шэрдэгшэдэй комсомол-залуушуулай бригада ажалай үндэр дүнгүүдые туйлана, — гэжэ ПМК-гай ахамад инженер-экономист С. Д. Шаракшанов хөөрэнэ.

Һаяхан Озерный һуурин тээшэ утаһа татаха хүдэлмэри дүүрэжэ, зайн гал дамжуулагдадаг болобо. Мүн тиишэ ошохо автомашинын шэнэ харгы баригдажа байна. Эндэ мүнөө 155 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэгдэнхэй.

Иигээд байхадаа ... сагта эхилхэ ехэ бари... бэлэдхэл урагшатайгаар ... жа байна гээшэ. Ажа... лай байрануудые ба... барилгын бааза бия ... талаар энэ жэлдэ 177-... ПМК-гай хүсөөр 795 мя... түхэригэй хүдэлмэри ... бэл. 1977 ондо адагы... миллион 500 мянган ... риг һомологдохоор хара... дана.

Бэлэдхэлэй хүдэлмэ... дүүрэхэдэ, ГОК бариха ... хүдэлмэри дүүрэн хүсэ... орохо юм. Энэ зорил... эндэ барилгын управл... эмхинүүдые байгуулха а... дал шиидхэгдэжэ ба... Барилгашад, барилгын ... никэ олошорхо. Тиигэжэ ... дэн жэлэй үнгэрхэлэ ... надаи корпусууд, горн... дай байха олон дабхар ... луун гэрнүүд болон со... ажаһуудалай барил... үндын бодохол.

Д. ДУГАРОВ,
манай кор...

АЖАЛАА ЗҮБӨӨР ТОДОРХОЙЛХО

КПСС-эй Кабанскын райкомой ээлжээтэ пленум болобо. «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй ёһоор партийна хүдэлмэриеэ һонирхолтойгоор, ашаг үрэтэйгөөр ябуулха, эмхидхэхэ гээшэ партийна организацинуудай зорилго мүн» гэһэн элидхэл КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. С. Берещинов хэбэ.

Эхин шатын эмхинүүдтэ партийна суглаанууд доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ, үсөөн коммунистнууд суглаанда табигдаһан асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсана гэжэ элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн коммунистнууд, партийна организацинуудай секретарьнар зүб шүүмжэлэл хэбэ.

— Манай леспромхоз үнгэрһэн юһэдэхи табан жэлэй түсэбые дүүргэжэ шадаагүй һэн. Шалтагааниинь гэхэдэ, участок, бригада бүхэнэй партийна эмхинүүдэй коммунистнууд ажалдаа дайралдадаг дутуу дунданууд тухайгаа саг соонь зүбшэн хэлсэжэ, тодорхой хэмжээ ябуулга, саашанхи зорилгонуудаа хараалдаггүй байһан. Хоёрдохёор, мэргэжэлтэдэй партийна суглаа үнгэргэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсуулха тухай һанамжалагдана. Мүнөө арбадахи табан жэлэй даабарине дүүргэхэ хэрэгтэ предприятиин коммунистнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоо. Байгша оной түрүүшын хахад жэлэй дүнгөөр манай леспромхоз КПСС-эй райкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртөө һэн. Саашадаашье һайнаар ажаллажа, энэ абаһан Улаан тугаа алдангүй ажаллаха зорилго коммунист бүхэн урдаа табина, — гэжэ Клюевскэ леспромхозой партийна организациин секретарь Д. Ф. Арсентьев тэмдэгл...

Пленум дээрэ цеме... бэлэн продукци шана... гын цехэй партийна ... зациин секретарь А. ... Кыштымов, Байгалай ... зой рабочкомой түрүү... А. И. Толстихин, О... совхозой нэгэдэхи ... ниин партийна эхин ор... зациин секретарь И. С. ... лев, Селенгинск то... больницын врач З. П ... гова, «Байкальские ... газетын редактор В. С. ... гера болон бусад дэлг... үгэ хэлэһэн байна.

Пленум зүбшэн х... һэн асуудалаар тодор... тоол баталан абаба.

А. КЛЮЧЕРЕВ

СТУДЕНТНЭРЭЙ ГАРААР...

РЕПОРТАЖ

Дээдэ һургуулинуудай студентнэр жэл бүхэндэ гурбадахи семестрэй үедэ арадай ажахыда ехэ барилгануудые хэнэ. Студентнэрэй барилгын отрядууд республикымнай ажахынуудта ошожо, барилгануудые бодхоолсожо, айхабтар ехэ туһа хүргэнэ.

...Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхоз. Хэдэн жэлэй урда тээ совхозой түб бууса — Ородой-Адаг һууриинай зүүн-хойто талада «Бурятцелинстрой» трестын Хориин ПМК-гай барилгашад ороoһо сэбэрлэн хатаадаг комплексын (КЗС) һуури табиһан юм. Теэд тэрэ барилгань унжагайршоо һэн.

— Үнгэрэгшэ нажар Буряадай хүдөө ажахын институдай студентнэр манай эндэ ерэжэ, унжагайршаһан барилгыемнай саашань үргэлжэлүүлээ, — гэжэ «50 лет Октября» совхозой парткомой секретарь Одон Дамбаевич Ендонов хөөрэнэ.

Буряадай хүдөө ажахын дээдэ һургуулийн бүлэг студентнэр хүдөө ажахын машинануудай кафедрын доцент Владимир Иннокентьевич Хандаловай хүтэлэбэри доро энэ барилга хэжэ эхилээ. Мүн тус кафедрын һуралсалай мастер Владимир Сандыковнч Содномов барилгын хүдэлмэри шадамар бэрхээр эмхидхэжэ, тэрэниие урагшатайгаар ябуулаа.

Студентнэр Н. Нагмитов, В. Шултумов, Ал. Тогочеев, Г. Юндунов гэгшэд эндэ онсо шалгараа. Тэдэнэр хүдөө ажахын институдай механизациин факультедэй гурбадахи курсда һурана.

Студентнэртэй хөөрэлдэнэбди.

НАЦАГ НАГМИТОВ:

— Бидэнэр зунайнгаа практика гарахаяа энэ совхоздо ерээ һэмди. Ороoһо хатаадаг энэ комплекс бидэниие «хорхойтуулаа». Теэд ерээдүйн инженер-механигууд иимэ техникэ бүтээхэ, тодхон табиха зэргэтэйбди. Хожомоо иимэ техникэтэй танилсаха, тэрэниие хүдэлгэхэ зон болохомнай ха юм.

ВАЛЕРИИ ШУЛТУМОВ:

— Ороoһо хатаадаг иимэ комплекс ажахы бүхэндэ табяа һаа, ехэл амар болохо һэп гээд һананаб. Юуб гэхэдэ, мүнөө бидэнэрэй бодхооһон КЗС хадаа нэгэ часай туршада 10 тонно ороoһо сэбэрлэн хатааха арга боломжотой. Энэ «КЗС-10 б» хадаа нэгэ ажахын бэшэ, хүршэ совхозой ороoһо сэбэрлэн хатааха байна бшуу.

...Иигэжэ Буряадай хүдөө ажахын дээдэ һургуулиин студентнэр «50 лет Октября» совхоздо шэнэ «КЗС-10 б» бүтээн үгэбэ.

Совхозой хүтэлбэрилэгшэд залуу барилгашад — ерээдүйн инженер-механигуудта халуун баяр хүргөө.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Ороoһо хатаан сэбэрлэхэ шэнэ комплекс. 2. КЗС-ые баригшад (зүүн гарһаа) В. Шултумов, Н. Нагмитов, И. Маринов, Вл. Содномов, институдай хүдөө ажахын машинануудай кафедрые даагша, техническэ эрдэмэй кандидат, доцент К. Сойбонов.

М. НИМАЕВАЙ фото.

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДААР

РСФСР:

АЛТАЙН САБШАЛАН ДЭЭРЭ

Алтайн колхоз болон совхозууд малай тэжээл бэлдэжэ үргэлжэлһөөр. Сентябрь һарада ороһон бороо олон жэлэй ногооной гарасада һайнаар нүлөөлжэ, механизаторнууд хоёрдохёо сабшаһан байна.

Хоёрдохёо сабшагдаха олон жэлэй ногоондо 300 мянган гектар талмай үгтэһэн байха юм. Энээнэй ашаар малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэгдэнэ. Алтайн ажахынууд сенаж бэлдэхэ түсэбөө дүүргэһэн, шэмэ шүүһэтэй ногооной гурил бэлдэхэ жэлэйнгээ түсэб нэгэ хахад дахин үлүүлэн дүүргэһэн байна.

УКРАИНА:

БАРИЛГАШАДАЙ АЖАЛДА — ЭРХИМ СЭГНЭЛТЭ

«Эрхим һайн һургуулида — эрхим һайн сэгнэлтэ» — Львовой урда бэеын микрорайондо баригдаһан 36-дахи дунда һургуулиин 1360 һурагшадай уряа иимэ юм. Тус һургуулида таби гаран классууд, һуралсалай кабинет, столово, үйлэдбэриин мастерскойнууд, актова ба спортивна таһалганууд, тамаралгын бассейн, буудалгын тир, стадион болон бусад объектнууд бии. Эдэ бүгэдэниие гүрэнэй комисси эрхим һайн сэгнэлтэтэйгээр абаһан байна.

Һургуулиин комплекс подрядна аргаар баригдаһан байха юм. М. Н. Зайцай бригадын барилгашад тодорхой график зохёожо, сантехник, электрик болон шэрдэгшэдтэй хэлсэһэн байха юм. Бэе бэедээ харилсан туһалалсаха тухай, мүн социалис мүрысөөнэй хэлсээн баталагдажа, барилгын ябаса, шанар, саг болзор хараалагдаһан шуу.

Львовой барилгашад бодхоожо байгаа ажаһуудалай, соёл культурын гэрнүүдэй 65 процентһээ бага бэшые эрхим һайн шанартайгаар тушааха гэһэн уялга абаа.

БЕЛОРУССИ.

МАНТАН ТОМО ЗАВОД

«Борисовский» совхоз-комбинадта холимол тэжээлэй нилээд томо завод ашаглалгада үгтэбэ. Энэ завод Белоруссидахи эгээл томо мал ажахын комплексые шэмэ шүүһэтэй тэжээлээр хангаха юм. Эндэ жэлдээ 108 мянган гахай шахан таргалуулагдаха. Мяханай фабрикын бүхы ажал оньһожоруулагданхай.

Гахайн ажахын энэ табан жэлдэ республика дотор томодхогдохо, мэргэжүүлэгдэхэ, мүн промышленна үндэһэ һуурида оруулагдаха юм. Үшөө табин ферма... лон комплекс ...лагдаха.

ЛИТВА:

ДАЛАЙН ОНГОСОНУ... САГҺАА УРИД ГАР...

«Хенрик Куйвас» гэ... госо Клайпедын худ... наймаанай портһоо ... урид гаража ошобо. Ю. ... манаускасай хүтэлбэ... докернуудай бригада ... нуудай ашаа буулгаха ... сагые хоёр дахин хо... байна.

Эндэхи коллектив ... саг дарыдань эмхид... ашаа буулгаха, тээхэ х... мэреэ түргэдхэһэн байха ... Далайн онгосонуудай ... хын урда тээ ямар ша... асарагдажа ябаһые ... нууд мэдэжэ абана. ... нуудай портдо ерэхэгэй ... суу, хэмаг механизмуу... лэн болгогдожо, хооһон ... гауз хүлеэнэ.

Докернууд олон ... жэлтэй байжа, ажал ... мэрээ саг дарыдань эм... нэ. Ю. Романаускасай ... дын онол аргые олон ... тивүүдтэ хэрэглэнэ. Ти... ажалай бүтээсэ ... дээшэлпэн байха юм. ... даа түрүү онол арга ... лэһэнэй ашаар тус ... коллектив жэлэй эхин... сэбһөө гадуур 160 ... тонно ашаа буулгаһа... һэн байна бшуу.

(ТАСС)

КОММУНИС ХҮДЭЛӨӨНЭЙ ШЭНЭ ИЛАЛТА

(Берлиндэхи зүблөөнэй дүнгүүд тухай)

Берлиндэ болоһон Европын коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай конференци уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй хүгжэлтэдэ горитой амжалта, амгалан тайбан байдалай, демократиин түлөө, арадуудай национальна болон социальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэгшэдтэ ехэ удха шанартай үйлэ хэрэг болоо. Конференциин хүдэлмэридэ коммунис болон хүдэлмэришэнэй 29 парти хабаадалсаа. Эдэ партинуудай зэргэдэ 29 миллионһоо үлүү коммунистнууд тоологдоно.

Коммунистнуудай энэ уулзалга дээрэ марксизм-ленинизмын сурталда үндэһэлһэн документ нэгэн дуугаар баталагдан абтаһан байна. Конференциин хүдэлмэридэ, тэрэнэй гол документ баталан абалгада КПСС-эй делегациие хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ ехэ удха шанартай байгаа. Нүхэр Л. И. Брежневэй эндэ хэлэһэн үгэ дотор уласхоорондын мүнөөнэй байдалда марксистско-ленинскэ сурталай үндэһөөр сэгнэлтэ үгтөө, мүн коммунис хүдэлөөнэй хүгжэлтын саашанхи зам, харгы хаража үзэгдэһэн байна.

Партиин ЦК-гай Политбюро КПСС-эй делегациин тоосоо хаража үзөөд, Берлиндэ хэһэн ажал ябуулгадань үндэр сэгнэлтэ үгэһэн байна.

Мүнөө үедэ Европо түбидэхи таарамжатай эрхэ байдалые гүйсэд хэрэглэн, дэлхэйн энэ хубиие ажана һайхан байдалай болон хани харилсаанай түби болгохын арга боломжонуудые тус конференци тодорхойлоо. Эндэ хэлэгдэһэнэй ёһоор, һүүлэй үедэ дэлхэй дээрэ социализмын, демократиин, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ аша туһатай гүнзэгы хубилалтанууд болоһон байна.

Һүүлэй үедэ Советскэ Союзай экономическа бэ бэеэ хамгаалха хүсэн горитойгоор ургаа, социалис гүрэнүүдэй нэгэдэл улам бэхижээ. Тиимэһээ эдэ бүгэдэнһөө гол түлэб уламжалан, уласхоорондын шахардуу байдал һулаpуулагдаа, социалис болон капиталис гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаан хүгжөөгдөө. Тиигэжэ дэлхэй дээрэ шэнэ оршон байдал тогтоо. Тэрэшэлэн Европо түбидэшье ехэ хубилалтанууд болоо. Мүнөөнэй Европодо болоһон хубилалтанууд СССР болон бусад социалис оронуудта социализм, коммунизмын амжалтатайгаар байгуулагдажа байһанай үрэ дүн мүн гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев конференци дээрэ тэмдэглээ һэн. Мүн тиихэдэ социалис гүрэнүүд Европо түбидэ шэнэ эрхэ байдал тогтоохын тула саг үргэлжэ хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлжэ байгаа. Капиталис гүрэнүүдэй коммунис партинууд энэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсаиа. Тиигэжэ Европын оршондохи байдалай эрхэ байдалда дэлхэйн хоёрдохи дайнһаа хойшо Европо түбидэ арсалдаата болоһон асуудалнууд шиидхэгдэһэн байна.

Энэ түбиин гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудта ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондоо зэргэ оршон һуулгын гол ёһонууд тогтоогдонхой. Иимэ хуули ёһо хадаа Европын гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай гол шэглэл болоно. Энээн тухай Хельсинкидэ үнгэргэгдэһэн ниитэ Европын зүблөөн дээрэ ехэ хөөрэлдөөн болоо һэн. Гэхэтэй хамта, түгшүүрилтэ байдал һулаpуулһанай ашаар туйлагдаһан амжалтануудта империалис бүлэгүүд хоролхоно. Эдэ хархис хүсэнүүд Европодо «хүйтэн дайнай» үеые һөөргэнь тэхэрюулхэ һэдэлгэнүүдые гаргана.

Хүн зониие хюдахэ ехэ хүсэн Европо түби дээрэ бии болгогдоһоор, нэмээгдэһээр зандаа. Дэлхэйн энэ хубида соёл культурын, хүн түрэлтэнэй хүгжэлтын сөгнэшэгүй, айхабтар ехэ зэндэмэни баялиг бии. Тиихэдэ Европын оронуудта 700-гаад миллион хүн зон ажаһууна. Тиимэһээ энэ түбиин амгалан байдал хамгаалха, аршалха гээшэ ехэ шухала хэрэг болоно.

Конференци дээрэ бэе бэетээ холбоотой хоёр асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Нэгэдэхинь Европын арадуудай ажана һайхан байдалые ямар аргануудаар хангахаб гэһэн асуудал болоно. Коммунис партинуудай ба бүхы түрүү үзэлтэй хүсэнүүдэй империализмын урдаһаа тэмсэлдэ нэгэдэлээ улам бэхижүүлхэ гэһэн шухала зорилго эндэ хэлсэгдэһэн хоёрдохи асуудал болоно.

Конференци дээрэ бүхы делегацинуудай түлөөлэгшэд үгэ хэлээ. Тиигэжэ Европын коммунис хүдэлөөн гол шухала асуудалнуудаар нэгэ һаналтай гэжэ энэ ехэ хуралдаанай һүүлээр үшөө дахин гэршэлэгдээ. Нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ эндэ суглараалшадай һанал сэдьхэлые эзэлээ. Юуб гэхэдэ, энээн соонь амгалан тайбан ба арадуудай аюулгүй байдал хангаха харгы зам эли тодоор тодорхойлогдонхой. Тиихэдэ КПСС-эй делегациие толгойлогшо нүхэр Л. И. Брежневэй үгэ дотор суртал бодолой талаар тэмсэлэй асуудалнууд ехэ һуури эзэлнэ. «СССР-эй талаһаа гаргагдажа болохо дайнай аюул» гэһэн түгшүүрилтэ байдал пулаpуулгын урдаһаа тэмсэдэг хархис хүсэнүүдэй хардалга эндэ элишэлэгдээ. Энээнтэй хамта Советскэ Союз ба бусад социалис гүрэнүүд — «хаалгатай общество» мүн гэһэн буруу бодол элирүүлэгдээ. Мүн тиихэдэ социалис гүрэнүүдтэй олон талын холбоо тогтоохо хэрэгтэ капиталис гүрэнүүдэй эсэргүүсэдэг хүсэнүүд элишэлэн шүүмжэлэгдээ.

Документ дотор хэгдэһэн уласхоорондын байдалай шэнжэлэл арад зоной аша туһада, империализмда эсэргүү шэглэлтэй. Энээнэй сэгнэлтэ болон тобшололнууд КПСС-эй XXV съездын хараа бодолнуудтай нэгэн адли. Мүн тиихэдэ тус конференциин документ 1957, 1960, 1969 онуудта болоһон коммунистнарай уласхоорондын зүблөөнүүдэй, 1967 оной Карлововарска конференциин гол бодолнуудта үндэһэлэнхэй. Гэхэтэй хамта, шэнэ абтаһан документ дотор зарим асуудалнууд бүри үргэнөөр, бүри гүнзэгыгөөр харуулагдаа. Конференциин документ дотор нэн түрүүн буу зэбсэг хуряаха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулаатай. Ушар иимэһээ ядерна дайнай аюул хойшолуулангүй усадхаха шухала гэжэ хуралдаанда хабаадагшад тэмдэглээ. Тиихын тулада ядерна буу зэбсэг хэрэглэхэгүй, яаралтайгаар зэбсэгжэлгэ, ядерна зэбсэгүүдые хаанашье туршахагүй, һүүлэй һүүлдэ ядерна зэбсэгүүдые дууһан үгы хэхэ гэһэн уялганууды бүхы гүрэнүүд абаха ёһотой. Аха дүү партинууд НАТО ба Варшавска договорые нэгэн доро усадхаха гэһэн һанал бодол оруулаа. Тиигээд энэ үүсхэл бэелүүлхын тулада түрүүлэн сэргэй шэнэ блогуудые ба бүлэгэлэлнүүдые эмхидхэхэгүй гэжэ эрид шууд эдэнэр хэлэһэн байна.

Конференцидэ хабаадагшад фашизм усадхаха, демократиие хамгаалха гэһэн зорилгодо онсо анхаралаа хандуулаа. Бүхы янза түхэлэй фашизмын урдаһаа тэмсэхые коммунистнар уряална. Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинууд Испанида үнгэргэгдэжэ байһан мүрдэлгэ, хардалгые дары болюулха гэһэн, ФРГ-дэ политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө түрмэ шорондо хаагдагшадые табиулха ба коммунистнарые зобоохогүй гэһэн эрилтэнүүдые табяа. Тэрэшэлэн Португалиин, Кипрэй, Грециин, Хойто Ирландиин, Турциин коммунистнууд болон түрүү бүхы хүсэнүүдэй демократиин түлөө тэмсэлдэ һаналаа нэгэдүүлжэ байһанаа мэдүүлээ.

Хуралдаанда хабаадагшад «антикоммунизмые олониитэһээ илган таһалжа, тэрэниие динлэхэ, усадхаха» гэһэн ехэ удхатай пункт документ соогоо оруулаа. Тиихэдэ арадуудай амгалан ба аюулгүй байдал хангахын тулада Хельсинкидэхи зүблөөнэй ёһо гуримуудта үндэһэлэн, гүрэнүүдэй хоорондохи хани харилсаае улам хүгжөөхэ шухала гэжэ конференци тэмдэглээ.

Социалис гүрэнүүд, буржуазна гүрэнүүдэй хүдэлмэришэдэй болон национальна сүлөөрэлгын хүдэлөөн, мүн түрүү үзэлтэ бүхы демократическа һаналтан мүнөө үеын революционно хүсэнүүд болоно гэжэ энэ хуралдаан сэхэ заагаа.

Империализмда эсэргүү, социализмын түлөө арадуудай тэмсэлдэ Советскэ Союзай ехэ үүргэ дүүргэдэг тухай конференцидэ хабаадагшад нэгэнтэ бэшэ тэмдэглэһэн байна. Мүн тиихэдэ КПСС-эй XXV съезд ажана һайхан байдалай ба уласхоорондын хани харилсаанай түлөө, арадуудай бэеэ даанги, эрхэ сүлөөтэ байдалай түлөө үргэн ехэ программа хараалаа гэжэ хуралдаан дээрэ хэлэгдэһэн байна. Манай Коммунис партиин үүргэ тухай Австриин коммунистнуудай делегациие толгойлогшо Ф. Мури хэлэхэдээ, КПСС болбол уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй тон хүсэтэй, угаа ехэ дүй дүршэлтэй парти һэн тула уласхоорондын ангиин тэмсэлдэ айхабтар ехэ үүргэ дүүргэдэг байна гэжэ тэмдэглээ. Демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлдэ гүрэн бүхэнэй эрхэ байдалые, национальна ёһо заншалнуудые, түүхын хүгжэлтын бултанда хабаатай зайлашагүй жама ёһонуудые хараалан, бүхы ажал ябуулгаяа эмхидхэхэ шухала гэжэ эндэ хэлэгдээ. Революциин, социалис байгуулалтын харгы замай олоншье һаа эдэнэй бүгэдын хуулинта жама ёһонууд, мүнөө байгаа социалис гүрэнүүдэй дүй дүршэл хэрэглэгдэхэ... тэй гэжэ хуралдаанда ... дагшадай олонхид ... һэн байна. Мүн тэр... пролетарска интер... лизм болбол коммун... тинуудай, бүхы хүд... шэн ангиин эгээн ... хурса зэбсэг байһан, ... һааршье гэһэн һанал ... эндэ үшөө дахин ха... Нүхэр Л. И. Бреж... тиин XXV съезд дээрэ ... тушаа хэлэхэдээ, ... ска интернациона... арсаха гээшэ коммун... тинуудые хүсэтэ зэб... хахасуулха хэрэг м... тэмдэглээ һэн.

Энэ конференциин ... мэри шэнэ амжалт... түгэсөө. Ушар иимэ... мунис болон хүдэлмэ... партинуудай ажал яб... нэгэн һаналтангаар ... хэхэ гэһэн хүсэл зо... гиин дайсанай хоро... дэлгэнүүдһээ хүсэгэй ... хэлэхэ бүрин эрхэт...

КПСС болбол ко... хүдэлөөнэй алдаршаһ... сэн байһан, байнашье ... тус хуралдаан ... тэмдэглээ.

Берлиндэ болоһон ... ренциин хүдэлмэр... партиин ба бусад аха ... партинуудай ехэ амжа... лоно. Уласхоорондын ... мунис хүдэлөөнэй ... периализмда эсэргүү ... хүсэнүүдэй урда ... нэрэ хүндэ бүри ... гэжэ конференци ...

Д.-Н. ШОЙН...
партиин обкомой ...

Соведүүдэй хүдэлмэри

БАМ баригшадай болбосон байдал

БАМ баригшадай байдал ... ошохо бүри улам hайн... hүүлэй үедэ эндэ 18 ... тосхон бии болон... элүүрые хамгаалха 40, ... культурын 57 эмхи ..., юрэнхы эрдэ... 13 hургуули нээг... Худалдаа най... нинтын эдеэ хоолой, ...шадай ажаhуудалай ... хангадаг нилээд олон ...эрилтинууд мүнөө хү... байна.

... талаар манай респуб... Хойто - Байгалай ... ехэхэн юумэн хэг... Сентябриин hүүл ба... ...дэ Северобайкальск ... ябаад ерээбди. ...урин hаяхан бии бо... ...жилбэшье. мүнөө 5 ... хүн зонтой, гоё hай... гэр байрануудтай, ... олон организаци, эм... ...ургаануудтай болоод ... ондо жэл шэнэ тос... поселково Совет бии болоо hэн. Поселково Совет, тэрэнэй гүйсэдком, депутадууд поселогоо болбосон түхэлтэй болгохын, хүн зоной элүүр энхые сахихын, тэдэнэй ажаhуудалай, соёл культурын, худалдаа наймаанай эрилтые хангахын түлөө ехэхэн оролдолго хэнэ.

— Поселково Соведэй, тэрэнэй гүйсэдкомой хэхэ, бүтээхэ ажал хүдэлмэри тон ехэ. Ганса энэ жэлэй эхинhээ шэнэ поселогтомнай түрэhэн 73 үхибүүдые, шэнэ айл болоhон 83 бүлэ айлые бүридхэлдэ абаабди, —гэжэ поссоведэй гүйсэдкомой секретарь Галина Афанасьевна Сапогова омогорхолтойгоор хөөрэнэ.

Поселково Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Владимир Петрович Зенкевичтэ hанаа амар hууха саг үгы. Үглөөнэй улаан наран hаа үдэшын харанхы болотор «хүл дээрээ» hаяхан баригдажа, ашаглалгада үгтэhэн hургуулиин хоёр дабхар байшан харуулаад:

— Энэмнай манай поселогто мүнөөнhөө багадаад байна, hурагшаднай хоёр халаанда hурана, гэжэ тэрэ хэлэнэ.

hургуулиин шэнэ байшан соо столово, спортын зал бии. hурагшад физкультураар түрүүшынгээ хэшээлые спортын зал соо үнгэргөө.

Поссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ яарана. Мүнөө дэр гүрэнэй комисси больницын шэнэ комплекс тушаажа абахань.

Шэнэ поселогой тэг дунда стадион баригдажа, ашаглалгада үгтөө. Комсомол, залуушуул тэндэ волейболоор, баскетболоор наадаха талмайнуудые, спортсменүүдэй гүйхэ харгы, харайха газар, харагшадай hууха hандалинуудые хэнэ.

Хүн зоной соёл культурын, худалдаа наймаанай, ажаhуудалай эрилтэ хангаха эмхи зургаанууд шэнэ поселогто олон. Эндэ томо, hаруул hайхан гастроном, универмаг, столово, 400 хүнэй hууритай соёлой байшан, хүүгэдэй хүгжэмэй hургуули гэхэ мэтэ бии болонхой. Хүгжэмэй hургуулида 90 үхибүүд hурана, столоводонь үдэртөө хоёр мянга хүрэтэр хүнүүд орожо эдеэлнэ.

Гэбэшье БАМ баригшадан үдэр бүри ургажа байгаа эрилтые хангаха талаар ушоол ехэ юумэн дуталдана. Энээниие хүсэлдүүлхын тула нютагай Совєдүүд, тэдэнэй гүйсэдкомууд, саг үргэлжын комиссинууд, депутадууд үдэр бүри шармайн оролдоно.

Л. АНЦИФЕРОВ.

УЛААН - УДЫН аймагай Ехэ - Куналейн дунда hургуулида Клавдия Ефимовна Васильева гэжэ багша хорин табан жэлдэ географи заажа байна. Хорин табан жэлэй саана залуухан багша басаган РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерствын путевкоор Буряад орон ерэхэ болоод, досоогоо гайхан, hонирхон ябаhанаа мартадаггүй. Тэрэл ерэхэдэнь, Ехэ-Куналейн hургуулида эльгээhэн юм.

Клавдия Ефимовнагай шабинар арадай ажахын алишье hалбарида хүдэлдэг, дээдэ болон тусхай дунда hургуулида hуража ябадаг. ...ша харюусахаяа арсадаггүй. Эхилжэ байhан залуу багшанар К. Е. Васильевагай хэшээлдэ орожо hууха дуратай юм.

К. Е. Васильева имагтал хэшээлээ үнгэргөөд лэ hуудаг бэшэ. Тэрэ хэдаа hургуулиhаа гадуур нинтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Гадна hуралсалтай холбоотой ехэ хүдэлмэри эмхидхэдэг байха юм. Хэдэн жэлдэ географиин кружок ябуулжа, тэрэнэй гэшүүдэй хүсөөр hууринай, колхозой түүхэдэ хабаатай тон ехэ материал суглуулаа. Мүн баhа шэмээшэгүүдэй ажаhуудал, ёhо гурим тухай материал суглуулагданхай. Тэрэ сугларhан материалай жэшээ дээрэ харахада, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хүгжэлтэ эли тодо боложо үгэдэг.

ГЭРТЭЭ hУУЖА hУУНГҮЙ...

hайндэрнүүдтэ гү, али миинишье үдэр багшын нэрээр олон бэшэг ерэдэг. Бэшэгүүд соо баяр баясхалангай үгэнүүд хэлээтэй байха.

Сэхыень хэлэхэдэ, Ехэ-Куналейн hургуулида шабинартаа ерээдүйн мэргэжэл шэлүүлхэ хүдэлмэри үнинэй хэгдэжэ эхилhэн юм. Тиимэшье hаа географиин багша К. Е. Васильевагай үүргэ баhал бага бэшэ.

Эгээл тиимэhээ тус hургуули дүүргэhэн олон hурагшадынь түрэл колхоздоо хүдэлхэ дуратай байhанаа гансата мэдүүлжэ, правлениин нэрэдэ мэдүүлгэ бэшэдэг. Таряалан дээрэ гү, али мал ажалда хүдэлжэ байгаад, залуушуул хүдөө ажахын институтда, техникумдэ hурадаг. Тэдэнэр дуратай багшаяа ходо дурдажа, сэдьхэлдээ дулаахананаар hанажа ябадаг.

Клавдия Ефимовна хэшээлээ тон hонёор үнэн сэдьхэлhээ оролдон үнгэргэдэг. Мүнөө үеын эрилтын ёhоор, багша шабинарайнгаа бодолгые гүйлгэхэ, ухамайлжа hургаха зорилготойгоор хурсахан асуудалнуудые табидаг. Хэрэгтэй сагтань хэшээлдээ техническэ хэрэгсэл хэрэглэдэг. Зүгөөр тон түрүүн өөрөө кино харуулжа, «Лэтн» гэжэ проектороор, эпидиаскопоор, фильмоскопоор хүдэлжэ hураhан байха. Хэдэн жэл соо нэгэ газартаа хүдэлхэдөө, нютагай материал элбэгээр суглуулаа. Тэдэнээ мүн лэ хэшээлдээ шадажа хэрэглэдэг юм.

Харин hурагшад географиин хэшээлэй болохые хүлеэжэ ядадаг. Хэшээлэйнгээ ходо hонин байдаг дээрэhээ тэрэнэйнгээ үнгэрhые обёоронгүй үлэдэг. Гэнтэ мэдэхэдэнь, хэшээл дүүрэбэ гэжэ дуулгаhан хонхо наяржа байдаг юм.

Юрэдөө, Клавдия Ефимовнагай хэшээлдэ унтажа гү, али сонхо руу хаража, ондоо юумэ тухай бодомжолон hуудаг hурагша байхагүй. Имагтал тиимэ дээрэhээнь тэрэнэй шабинар географиар бултаа hайн сэгнэлтэтэй байдаг. Тиихэдэ классай журнал соо сэгнэлтэнүүдынь ехэнхидээ эрхим ба hайн гэhэн байха. Дунда зэргын сэгнэлтэ тон үсөөн.

Дүршэлтэй багша предмедээ hайн мэдэдэг, теоретическэ научна талаараа тон hайн бэлэдхэлтэй байхаhаа гадна, үхибүүдтэ зохидоор хандадаг. Тиимэл хадань залуу багшанар ямаршье асуудалтайгаар Клавдия Ефимовнада хандадаг. Наhажаал багшанарай ...

Клавдия Ефимовна олон жэлэй туршада hурагшадай үйлэдбэриин бригадые толгойлоо.

Эрхим ургасын жэшээ болоhон томо свеклонууд аймагай выставкэдэ ходо табигдажа, бригадын гэшүүд Хүндэлэлэй грамотаар, үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдадаг байна.

Наhажаал багша hонюуша шабинартаяа хамта хэды дахин аяншалгада ябажа, түрэл хизаараа шэнжэлээ гээшэб.

Арадай гэгээрэлэй эсэшэгүй ажалшан олоной дунда ябахадаа сэдьхэлээ ханадаг. Географиин багшанарай методическа нэгэдэлые олон жэлдэ хүтэлбэрилнэ.

К. Е. Васильева - багшанарай профсоюзай Улаан-Удын райкомой гэшүүн. Мүн баhа олон жэлдэ агитатораар болон пропагандистаар хүдэлөө.

Иимэ багшаяа нютагаархидынь үнэн зүрхэнhөө хүндэлдэг. hууринай гудамжаар багшын ябахада, наhатайшье хүнүүд түрүүн дохижо мэндэшэлдэг юм.

Бэлигтэ уран зохеолшо Александр Фадеев «Залуу гварди» ном соогоо иимэ багшанарые хараадаа абан, холоhоо хараад лэ, урдань малгайгаа абадаг байхаар хүн хадаа багша мүн гэжэ бэшээ ёhотой.

Клавдия Ефимовна хэблэлэй хүдэлмэридэ хабаададаг. Жэшээнь, hурагшадайнгаа ябуулжа байдаг этнографическа шэнжэлгэ тухай hаяхан «Правда Бурятии» газетэдэ бэшээ hэн.

Олон жэлдэ hайнаар багшалжа ябаhанайнгаа түлөө К. Е. Васильева «Арадай гэгээрэлэй отличник» гэhэн тэмдэгээр, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар, аймагай эмхинүүдэй грамотануудаар шагнагданхай.

Клавдия Ефимовна сулөөтэй сагтаа гэртээ hуужа hуудаггүй. hууриин соогуур шумууhанаар гэшхэлэн, фермэ ошожо, арбадахи табан жэлэй гол зорилгонууд тухай, хүдөө ажахые хүгжөөлгөөр партиин түүхэтэ шиидхэбэринүүд болон орон дотор, хилын саана юунэй боложо байhан тухай тон ойлгосотойгоор хөөрэжэ байха.

Ф. СТЕПАНОВ.

АЖАЛДАШЬЕ, ДАЙНДАШЬЕ...

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнhаа бусажа ерэhэн сагhаа хойшо Доржо Будаевич Данцаранов аймагай финансын таhагай инспекторээр таhалгаряагүй хүдэлнэ. Ажал хүдэлмэридэ айхабтар оролдосотой, юумэн бүхэндэ нарин нягтаар, харюусалга ехэтэйгээр хандадаг энэ нүхэр хүн зоной дунда хүндэтэй болоноор үнинэй.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай эгээл хатуу шанга дүлэн соогуур гаралсаhан энэ нүхэрэй дайшалхы намтарынь hонирхолтой юм. Д. Б. Данцаранов 1940 ондо сэрэгэй албанда татагдажа, холын холбооной частьда дайнай дүүрэтэр ябаhан. Тиихэдээ тагнуулшадтай хамта хэдэн удаа дайсанай ара таладань гаража, шухала мэдээсэлнүүдые дамжуулhан байха. Д. Данцаранов Венгриин, Австриин газар дайдануудые «хүрин тахалhаа» сулөөлэлсэжэ, эрэлхэг зоригтойгоор тулалдаа.

Майн 9-нэй үдэр Доржо Будаевич дайшалхы орден, медальнуудаа зүүдэг. Тэдэнь хабарай наранда бүри гоёор толорон яларжа, үнинэй фронтовигта үнгэрhэн тэрэ шэрүүн үе hануулдаг.

Д. ДУГАРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ Дайнай. ажалай ветеран Д. Б. Данцаранов

Авторай фото.

---

hурагшын туршалга

БЭРХЭ hААЛИШАН

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай үедэ hэн. Тиихэдэ эрэгтэйшүүл булта Эсэгэ ороноо хамгаалхаяа мордожо, хамтын ажалда гансал эхэнэрнүүд, үбгэд, хүгшэд ба үхибүүд үлөө hэн.

Эгээл тэрэ үедэ залуу басаган Бальжима түрэл колхоздоо hаалишанаар хүдэлмэрилжэ эхилhэн юм. Тэрэ гэhээр гушан жэл үнгэршэбэ. Аяар 30 жэлэй туршада элдэб ушар дайралдаhан юм ааб даа. Теэд зоримгой бэрхэ hаалишан ямаршье бэрхэшээлнүүдые дабажа гарадаг байгаа.

Бальжима Раднаева урагшаа hанаатай, бэрхэшээлнүүдhээ сухаридаггүй малшадай нэгэн байгаа. Гушан жэлэй турша соо хэды ехэ hү haaraa гээшэб!

Дүй дүршэлөөр баян болоhон hаалишан жэл бүри hү haaxa түсэб үлүүлэн дүүргэдэг заншалтай. Юhэдэхи табан жэлэй түсэбые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ ябадалда Бальжима Раднаевагай оруулhан хубита ехэ.

Үндэр ажалайнгаа түлөө Ажалай Улаан Тугай ордейоор, колхозой правлени ба парткомой зүгhөө нэгэтэ бэшэ Хүндэлэлэй грамотануудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаhан юм.

Бальжима Раднаева — табан үхибүүдэй эхэ. Бүхы үхибүүдынь эжыдээл адли даруу номгон зантай, номдоо оролдосотойнууд.

Ехэ басаган Дулгарынь эхынгээ жэшээгээр түрэл колхоздоо hаалишанаар хүдэлмэрилнэ. Баяр хүбүүниинь Совет Армида алба хэнэ. Дулмань - Улаан-Үдэ городто багшанарай институтда, нүгөө хоёрынь hургуулида hурана.

Түрүү hаалишан Бальжима Раднаевада ажалдань амжалта, ажабайдалдань зол жаргал хүсэнэб.

Ц. БАЯНАЕВА.

Хурамхаанай аймагай Барханай hургуули.

---

hОНИРХОЛТОЙ ЖУРНАЛНУУД

Манай республикын Верховно сүүдэй гэшүүн А. Л. Иванов hаяхан командировкоhоо ерэбэ. Ажалладаг газартаа орохотонь сасуу, бидэнэр, хамта хүдэлдэг нүхэдынь, тэрэниие тойрошобобди. Юуб гэхэдэ, тэрэ Тимофеев гэгшын хэрэгые хараад ерэhэн байгаа. Хэhээлтын газарhаа табигдаад ерэhэн Тимофеев Эрхүүгэй областиин сүүдэй гэшүүн Альберт Петиломонович Поповые хутагаар хадхаhан юм.

А. П. Попов 27 наhатай ажалша бэрхэ, шуран юрист. Залуушье hаа, областиин сүүдэй гэшүүн болонхой. Командировкодо байhан Попов Чупы гэжэ станцида Костенко гэгшые Тимофеевэй хутагаар хадхаад, зугадаха гэжэ байтарнь барижар хиба. Тиихэдэнь Тимофеев тэрэниие хэдэ дахин хутагаар хадхаад гүйшөө.

Хүндөөр шархатаhан, шуhаа ехээр адхаhан Попов ухаагаа табижа байбашье гэмтэниие табихагүйн түлөө бүхы хүсэ шадалаа гаргаж оролдобо. Тиихэдээ А. П. Попов үшөө хэдэ дахин хадхуулhан байна. Милициин хүдэлмэрилэгшэд Тимофеевые баряа. Попов Костенко хоёрые больницада абаашаа. Районой больницын врач-хирург Перепелицын А. П. Поповой ами наhые абараа бэлэй.

Юрист А. П. Поповой хатуу зориг, хэhэн hайн hанхан хэрэг, районой больницын хирург Перепелицынэй мэргэжэл шадабари тухай «Человек и закон» гэhэн журнал дэлгэрэнгыгээр бэшээ hэн.

Энэ журнал 1971 онhоо гаража эхилhэн юм. hаяхан гаража байбашье hаань, тэрээндэ хүн зон ехэ дуратай болоо. Тэндэ сүүд, милици, прокуратурын ажал хүдэлмэри тухай hонин рассказ, очерк, статьянууд, юридическэ асуудалаар элдэб тайлбаринууд толилогдоно.

Тус журналые захиха дуратайшуул манай орон дотор олон. Тиимэhээ тэрэниие захижа шадаагүйшүүл «Советская юстиция», «Социалистическая законность» гэдэг журналнуудые захижа болохо. 1977 онhоо «Хозяйство и право» гэжэ юридическэ журнал гаража эхилхэ. Эдэ журналнуудта баhал hонирхолтой материалнууд гараха юм.

М. МАРКОВА.

Буряадай АССР-эй Юстициин министерствын ахамад консультант.

...Энэ үгэтэй хүн ... хүби заяан нягта ... Ушар юуб гэхэдэ, ...айдалай зам ганса ... гэрэй боrohoo ...

...Валентина Дали... Гомбоева багшын ...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: багша ... Гоголова

...ИМАЕВАЙ фото.

...УНТЫН ХАЛУУН АРШААН

...гэжэ үндэр ха... ...моидо 54 градус ...уhатай «Баунт» ...рэтэй эмшэлгын ...бии. Эндэ хүл, га... ...бдэдэг, радикулид... ...лиартридтай, нер... болон бэшэшье ...тай хүнүүд ерэ... эмшэлүүлдэг. Энэ ... сероводородтой уhан Со... Пятигорскын ар... ...а дутадаггүй юм ...эрдэмтэд шэнжэлээ. ...бүри эндэ мянга га... ...амарна.

Амархаяа ерэгшэдэй байха байра, эмшэлүүлхэ элдэб кабинедүүд эндэ бии. Эмшэлгын газарта мүнөө 21 хүн хүдэлнэ. Тэдэниие врач П. С. Жеребцов хүтэлбэрилнэ. Тэрэ манда иигэжэ хөөрэбэ:

— Манай эндэ хүнүүдые эмшэлхэ тон ехэ арга боломжо бии. Радикулидтай, хүл гараа үбдэдэг хүнүүдые халуун ваннада оруулхаhаа гадна, дулаан шабараар жэгнэжэ болохо. Харин тиихэдэ энэ арга боломжонууд гүйсэд хэрэглэгдэнэгүй.

Байгал-Амарай түмэр замай баригдажа эхилхэтэй сасуу эндэ амарагшадай тоо түргэнөөр ургажа байна. Саашадаа бүришье олон болохо. Гэбэшье эндэ хүнүүдэй байха байра, столовонь бага, хэлхеэ холбооной агентство үгы, амарагшадай соёлой, ажаhуудалай болон бэшэшье эрилтэнүүд хангагданагүй.

Аймагай Совет, тэрэнэй гүйсэдком болон республикымнай Элүүрые хамгаалха министерство, облпрофсовет эдэ бүгэдые хараадаа абажа, Баунтын амаралтын газаые үргэдхэхэ, болбосон түхэлтэй болгохын тула хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

В. НИНДАКОВ.

Элүүр энхын БУЛАН

...органуудые hэлгэн табиха асуудалые шэн... ...СССР-эй Элүүрые хамгаалгын министерствын ...дай директор профессор В. И. ШУМАКОВ хөө...

...эй элдэб органу... ...табиха асууда... ...А-да үнгэргэгдэhэн ...хабаадаhан совет ... Москва бусажа ... шалтагаанhаа ...болиhон органиие ...органоор hэлгэн ...үбшэнтэнэй амиие ...болоно, hүүлэй үедэ ...лые үргэнөөр шэн... ...дэлхэйн олон ...ажаллажа байн... ...болиhон ор... ...хирургин ашаар ...табиха, hуулгаха ...амжалтатайгаар ... Зүгөөр үбшэн ... hуулгагдаhан ...орган тэрэнэй бэе... ...ядадаг дээрэhээ ...гэнүүд болодог ...асуудалые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ дэлхэйн бүхы эрдэмтэд нэгэ hаналтайгаар ажаллана.

Иимэ операци хэгшэдэй нэгэн арба нэгэн жэлэй туршада ажаhууна. Манай ороной арбан табан түбтэ хүнэй бөөрэ hуулгаха операци амжалтатайгаар хэгдэнэ.

Зүрхэ, эльгэ, уушха ондоо хүнэй бэедэ hуулгаха талаар хэгдэhэн операци сагалдохо байна. Хүнэй шухала органуудые элүүр организмаар шэнэлэн hэлгэхын тула нэн түрүүн үбшэнтэнэй бэедэ тэдэнэй тааралдан абтаха асуудалые зүбөөр шиидхэхэ хэрэгтэй. Дэлхэйн бэлигтэй эрдэмтэд, врачнууд энээн дээрэ хүдэлмэ...

БЭЕ ТАМИРНАЙ ХЭР БЭ?

Хүнэй үбшэн бөөрэ hэлгэн hуулгаха асуудал мүнөө амжалтатайгаар шиидхэгдэнэ гэжэ тус конгресстэ хабаадаhан эрдэмтэд тоолоно. 25 мянганhаа дээшэ операци дэлхэй дээрэ хэгдээд байна. СССР-эй элүүрые хамгаалгын клиническэ ба туршалгын хирургин эрдэм шэнжэлэлгын институтда 1965 оной хабар академик Б. В. Петровский манай орондо эгээн түрүүшын зуурын амжалтатай гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Эндэ дурсагдаhан шухала органуудые hуулгаха операцинуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула дэлхэйн эрдэмтэд хэдэн шухала асуудалнуудые зүбөөр шиидхэжэ шадаха зэргэтэй. Ямар нэгэн усалда орожо, наhа бараhан хүнэй элүүр зүрхэнэй сохилые дахин хүдэлгэжэ шадаха болобол, клиническэ операцинуудые үргэнөөр хэрэглэхэ арга рилжэ, тус асуудал тон наринаар шэнжэлжэ байнхай.

США-да үнгэргэгдэhэн конгресс дээрэ эрдэмтэд саахарай диабет аргалха талаар хэгдэhэн шэнжэлгэнүүд тухай зүбшэн хэлсээ. Хотын нойрой муугаар хүдэлжэ эхилхэдэ хүн саахарай диабедээр үбдэжэ захалдаг. Нойрой хэмэл булшархай бүтээхэ асуудалые совет эрдэмтэд үргэнөөр ябуулна гэhэн элидхэлые конгресстэ хабаадагшад ехэ hонирхон шагнаа.

Конгресстэ хабаадаhан совет делегаци Америкын олон клиникэтэй, эрдэм-шэнжэлэлгын түбүүдтэй танилсаба.

Хоёр гүрэнэй хоорондохи хэлсээнэй ёhоор хамтаржа, хэмэл зүрхэ бүтээхэ талаар шэнжэлгэнүүд үргэнөөр ябуулагдадаг болонхой. Хьюстон хотодо американ талаhаа энэ хэрэг толгойлдог профессор Майкл де Бейкл гэгшэтэй уулзажа хөөрэлдөөб. Американ хирург сентябрь hарын hүүл багаар Советскэ Союз ерэхэб гэжэ найдажа байhанаа мэдүүлбэ.

— Совет-американ медигүүдэй ашата үрэтэй уулзалганууд хүнэй элүүрые хамгаалха хэрэгтэ ехэ туhатай байха гэжэ hананаб,— гээд профессор В. И. Шумаков мэдүүлбэ.

(ТАСС).

...СУРАГШАДАЙ... СЭСАХАБДИ

ҮХИБҮҮНЭЙ АША ТУhАДА

...бүлэ манай коммунис обществын таhаршагүй ... болоно. Гэрлэжэ, айл болоhон залуу хүнүүд ...хүндэтэй нэрые дээрэ үргэн ябаха хэрэгтэ ...табиха, тэрэнэй урдахи харюусалга, уялгые ...ойлгохо зэргэтэй. Бэе бэедээ хүлеэсэтэйгээр хан...лдэг айлые зол жаргалтай бүлэ гэжэ зон ... ааб даа. Иимэ бүлэдэ түрэhэн хүүгэд ...тай, эрхэтэн бүхэнэй дүүргэхэ уялгые бүхы ... дээрэ үргэн ябадаг. Зол жаргалтай бүлэ... орондо ехэнхинь гэжэ эндэ онсо тэмдэглэхэ ...

...архи, тамхитай, хэрүүлтэй бүлэ үшөөл дай... гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Бүхы hүйдхэлтэ, гэм... архиhаа эхи татана. Бэеэ hула табижархиhан, ... амаа тодохо дуратай, өөрынгөө харюусалга ...дүүргэхээ болиhон хүнүүдэй бүлэ, тэрэнэй гэ...раар тухашарнаб гэжэ хэндэшье мэдээжэ.

...гэнэнь гэмээр бүлын hалаха ябадал тэрэ...дэй, наангаяа үхибүүдэй сэдьхэлынь ехэ зоболог. Иимэ ушарай үсөөн ушардаг hаань, ямар hайн байха бэлэй. Зүгөөр манине hалгаагыт гэhэн мэдүүлгэнүүд арадай сүүдүүдтэ олоор ороно. Тэдэнэй оруулhан мэдүүлгэнүүдые зүбөөр шиидхэхын тула арадай сүүдүүдэй хүдэлмэрилэгшэд тэрэниинень тон нарин шэнжэлнэ, зохихо хэмжээнүүдые абахаhаа гадна, иимэ хүнүүдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа байдаг гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Гэр бүлын асуудалнуудаар промышленна предприятинуудай, хүдөө ажахын үйлэдбэриин, нинтын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй саг үргэлжэ hаналаа табидаг. Тэдэнэй хүдэлмэришэдэй, ажалшадай болон алба хаагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ онсоор хандадаг байбал, иимэ ушар үсөөн болохо hэн гээд hанагдака.

Гэбэшье гэр бүлые hалгааха асуудалнууд үшөө олоор үзэгдэнэ. Хүүгэдтэеэ үлэhэн эхэнэр hалаhан нүхэрhөө хэды шэнээн тэдхэмжэ (алимент) абаха ёhотойб? Энэ гурим ямараар бэелүүлэгдэхэ ёhотойб гэhэн болон бусад асуудалнуудаар манай корреспондент юрист И. А. Тармаевта хандаба.

... Хуулиин наhа ... хүүгэдые хүмүү...гэхын түлөө тү... хэды шэнээн али... зэргэтэйб?

... Гэрлэлгэ, бүлэ ту... ...СР-эй хуулиин ко... 158-дахи статьягай ...хуулиин ... гү... ...үхибүүнэй түлөө ...гай 4-нэй нэгэн, ...най нэгэ хубинь, ... дээшэ хүүгэдэй ...дынь түлэгдэхэ.

... Алиментhээ үлүү мүнгэ түлэдэг ушарнууд ямар бэ?

Харюу: Үхибүүнэй хүндөөр үбшэлөөд, гэмтээд байхада, холо абаашажа аргалуулха болоод байбал, алимент түлэдэг эхэнь гү, али эсэгэнь хамhалсаха уялгатай гээд Гэрлэлгэ, бүлэ тухай хуулиин 73-дахи статья дотор хэлэгдэнэ. Гаргашынь хэды шэнээниие тэрэнэй түлэхэ болоhые арадай сүүд шиидхэхэдээ, материальна арга боломжыень хараадаа абаха болоно.

Асуудал: Сүүдэй шиидхэбэреэр түрэлхидэй эрхэ хаhуулhан эхэ, эсэгэнэр үргэмжын газарта үгтэhэн үхибүүдэйнгээ түлөө алимент түлэхэ гү?

Харюу Арадай сүүдүүд имэрхүү асуудалнуудые харадаг. Түрэлхидэй эрхэ хаhуулhан эхэ, эсэгэhээ үргэмжын эмхидэ үгтэhэн үхибүүнэй түлөө алимент түлэхэ гэжэ хуули дотор хэлэгдэнэгүй. Зүгөөр иимэ түрэлхидhөө үргэмжэдэ үгтэhэн үхибүүнэй байлгагдадаг эмхиин сүүдтэ энэ асуудалаар хандабал, тэрэ заабол түлэгдэхэ.

Асуудал Хуулиин наhа гүйсэhэн үбшэн үхибүүндэ түлбэри үгтэдэг гү? Мүн хэды зэргээр?

Харюу: I, II, III группын инвалид байбал, сүүдэй шиидхэбэриин тогтооhон түлбэри hара бүри эхэ, эсэгэнь түлэхэ.

Асуудал: Алимент түлэдэг хүн хоёрдохёо гэрлээд, үхибүүтэй болоод байбал, түрүүшынгээ үхибүүндэ үгэдэг мүнгэниинь хүнгэлэгдэдэг гү?

Харюу: Харин алимент түлэдэг хүнэй хоёрдохёо гэрлээд, бишыхан үхибүүдтэй болоод байбалнь, сүүд энэ хэрэгынь хаража, хоердохи бүлынь түрүүшынхидэ орходоо материальна хангалтань бага байбал, түлбэринь хүнгэлэгдэхэ.

Асуудал Алимент ямар сагhаа түлэгдэжэ захалхаб? Мэдүүлгэ үгэhэн сагhаа гү, али сүүдэй шиидхэбэриин хүсэндэ ороhонhоо гү?

Харюу: СССР-эй Верховно Соведэй баталhан Гэрлэлгэ, бүлэ тухай хуули дотор энэ асуудал иигэжэ хэлэгдэнэ: «Шэнээр тогтоогдоhон алимент сүүдэй шиидхэбэриин хүсэндөө ороhон сагhаа түлэгдэжэ эхилхэ». Алимент ехэ болгохо, хүнгэлхэ хэрэг сүүдэй шиидхэбэриин хүсэндөө ороhонhоо түлэгдэжэ, хүнгэлэгдэхэ болоно.

Асуудал Эрхээ хаhагдажа, баалалтаар эмшэлүүлхэ зуураа, ажал хүүлэдэг профилакторидо байдаг хүнүүдhээ алимент ямар ёhоор абтахаб?

Харюу: СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэриин ба салиин хүлhэнэй асуудалай талаар гүрэнэй Комитедэй, ВЦСПС-эй секретариадай 1969 ондо баталан абаhан тогтоолой үндэhөөр иимэ хүнүүдэй олоhон мүнгэнhөө налог, тусхай харууhанда байhанайнь эдиhэн хоолой, үмдэhэн хубсаhанайнь сэнгые гаргаад, үлэгшэhөөнь алимент даралдаха.

...ЕНОВ, ...лектор.

Александра Золотухина нарин сэмбын комбинадай ээрэлгын цехэй Валентина Ильинична Гавриловагай бригадада хүдэлдэг юм. Энэ бригада юhэдэхи табан жэлэйнгээ даабариие 3 жэл 8 hара соо дүүргээ hэн. Александра хани басагад Таня Мурзина, Вера Молородватай хамта хоёр машинада хүдэлдэг.

Ажалдаа шударгы, оролдосотой бэрхэ басаган А. Золотухина халаанайнгаа нормые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг. Тэрэнэй нарихан хуруунуудайнь бушуу түргэн хүдэлжэ байхыень харахада, саашадаа энэ басаган бүри ехэ амжалта туйлаха байха гэжэ найдахаар.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. Золотухина.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Соёл культурын hонин

АГА НЮТАГААР АЙЛШАЛНА

Шэтын областиин Агын национальна округто Буряад ороной уран зохёолшод айлшалжа ошодог, тэндэхи хүн зонтой уулзалгануудые үнгэргэдэг һайн һайхан заншалтай юм.

Һаяхан КПСС-эй Агын окружной комитедэй уряалаар бүлэг уран зохёолшод тэндэ айлшалжа ошобо. Тэдэнэр хэд бэ гэхэдэ, «Байгал» журналай ахамад редактор, уран зохёолшо Сергей Цырендоржиев, поэдууд Солбон Ангабаев, Мэлс Самбуев гэгшэд болоно.

Эдэнэр хэдэн хоногой туршада Агын округой районуудаар ябажа, хүн зонтой уулзаха, буряад литературын түйлалтанууд тухай хөөрэхэ, шэнэ зохёолнуудаа уншаха байна.

Бусаха замдаа манай уран зохёолшод Шэтэ хотодо хүрэжэ, тэндэхи уран зохёолшодтой уулзаха юм.

Г. ТОГОЛОЕВ.

БАМ тухай зүжэг

Хоридохи зуун жэлэй агуу барилга — Байгал-Амарай түмэр замые бүтээжэ байгшад тухай газетэ, журналнуудта ходо бэшэгдэнэ. радио болон телевиденеэр дамжуулганууд хэгдэнэ, шэнэ зохёолнууд, номууд хэблэгдэнэ.

Һаяхан Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрта шэнэ зүжэг зүбшэн хэлсэлгэ болобо. Байгал-Амарай түмэр замые баригшад тухай шэнэ зүжэгые Буряадай мэдээжэ поэтесса Цырен-Дулма Дондокова РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Фёдор Сахиров хоёр бэшээ.

БАМ дээрэ баатарлигаар ажаллажа байһан барилгашадта зорюулагдаһан энэ пьесэ Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай шэнэ сезондо табигдаха юм. Энэ зүжэг хадаа Ц-Д. Дондокова Ф. Сахиров хоёрой суг хамта бэшэһэн хоёрдохи зохёолынь болоно. Энээнэй урда тээ тэдэ хоёрой суг бэшэһэн «Дабһанай амтан» гэһэн зүжэгынь театрай, хүдөө нютагуудай соёлой байшангуудай, клубуудай сценэнүүд дээрэ амжалтатайгаар табигдаа һэн.

Манай корр.

ШЭНЭ НОМУУД

Буряадай номой хэблэлээр үхибүүдтэ зорюулагдаһан хоёр ном гараба.

Зохёолшо Михаил Баранов ехэ хёрхоор байгаалиин байдалые, ан болон шубуудай зан абариие ажаглаад, һонирхолтойгоор бэшэдэг юм. Тэрэнэй «Весёлые птицы» гэжэ ном шубуудай амидарал харуулна.

Журналист Алексей Афанасьев Прибайкалиин аймагай газетэдэ хүдэлхэдөө, оршон тойрониие анхаралтайгаар ажаглаһан тэмдэглэлнүүдээ уран хэлээр найруулжа, «Звёздный хоровод» гэжэ ном бэшээ.

Үхибүүдтэ зорюулагдаһан шэнэ номууд үнгэтэ зурагуудаар шэмэглэгдэнхэй.

Манай корр.

МАРШРУДЫНЬ—ХҮДӨӨ НЮТАГ

Загарайн соёлой байшангай агиткультбригада аймагайнгаа ажалшадые хангахаяа хоёр неделиин аян замда октябриин 12-hoo 25 болотор мордохонь. Энэ бригадын бүридхэлдэ врач, лектор ба бусад оролсоно. Аймагай соёлшод, аймгүйсэдкомой хүдэлмэрилэгшэд энэ бригадада хабаадаха юм.

«Хилээмээр анхилһан гарнуудта—алдар соло» гэһэн уряа доро концертнүүдынь үнгэрхэ юм. Таряан ажалай түрүүшүүлдэ зорюулагдажа, дуунууд зэдэлхэ Концертын программада дуун, хатар, шүлэг оролсохо юм. Энэ концертнэ бригадын эдэбхитэдые тоолобол, Г. А. Серебрянникова, В. К. Мартынова, Т. Д. Данилова, Л. П. Васильева, Н. Г. Овчаренко, Е. М. Лаврентьева гэгшэд болоно.

Үнгэрэгшэ һарада аймагаймнай арадай уран гартанай выставкэ боложо дүүрэбэ. Эндэ шалгарһан олон бүтээлнүүд республикын выставкэдэ абтаба. В. Ф. Драчевой 8 зураг, Новоильинскын уран дархашуул В. Маслов, П. Вишняков гэгшэд, Онохойн хүүгэдэй уран зурагай һургуулиинхид олон бүтээлнүүдые выставкэдэ табяа.

Тэдэнэй нэгэ хэдэнииь һайн дээрэ тоологдожо. Улаан-Үдэ хотодо үнгэргэгдэхэ выставкэдэ шэлэгдэн абтаба.

О. КУЛАГИНА.

МОСКВА. СССР-эй Уран зурагай академиин таһалгануудта С. М. Мурадянай (Ереван) «Миниин залуу үетэн» гэжэ гаршагтай зурагууд табигдаа. Тэрэнэй уран бүтээлнүүдые СССР-эй ба Армениин Уран зураашадай холбоонууд 1976 оной СССР-эй Гүрэнэй шанда зууршалһан байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. М. Мурадянай «Уулзуур дээрэ» гэжэ зураг.

ТАСС-ай фотохронико.

Хонгёо хоолой зэдэлээ

Россин Федерациин габьяата артист, залуу дуушадай Бүхэсоюзна конкурсын лауреат Ким Иванович Базарсадаев Алас-Дурна зүгөөр аяншалһанайнгаа удаа Захааминай аймагай ажалшадтай хэдэн уулзалгануудые хэбэ.

Габьяата артисттай хамта Буряадай АССР-эй габьяата артистнууд Н. Панчуков, Н. Манжеева, хатаршад Б. Васильев, Л. Протасова, оперын дуушад Л. Шагдыров, А. Жаргалов, Ю. Суровежко гэгшэд элдэб хатар, ирагуу дуунуудые гүйсэдхэнэ.

Түгэсхэлэйнгөө концерт дээрэ Ким Базарсадаев аймагай ажалшадые халуун хани ёһоор угтаһандань баяр хүргөөд, ажалдань амжалта хүсэбэ.

Д. АЮШЕЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Столоводо ороходо аятай байха ёһотой» — түрүү бэшэг. «Загорско завод баригдажа байна» — репортаж. Л. И. Брежневэй Казахстанай таряашадта эльгээһэн амаршалга. Указууд. Таряа хуряалга, намарай паар хахалалга, үрэһэнэй ороохо хаалга тухай мэдээн.

Хоёрдохи хуудаһанда. Мүрысөөгөөр мүндэлөө. «Үмсын мал хаана байлгахаб?» — В. Бадмаевай статья. Совет орон доторнай. Үдэрэй һонин — суглуулбари. «Правда Бурятида» харюусана.

Гурбадахи хуудаһанда. Театр. «Гол темэһээ хадуурнагүй» — В. Муруевагай статья. Бүмбэрсэг дэлхэйн һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Шэнэ һонин, үйлэ хэрэгүүд, тоо, баримтанууд.

СЭЭХИР ЭЕРЭН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.30 — «Девочка по имени Босоножка и ее друзья»—мультфильм. 09.50—Забһарлалга. 10.00 «Сибирь». 3-дахи сери — «Вдоль тракта Сибирского» 11.30 — А. Н. Островский — «Гроза». 12.00 — «Хуушан нааданхай» — мультфильм. 12.55 — Үхибүүдтэ — фильм. «Тайна». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — Баледэй артистнарай концерт. 14.40 — Забһарлалга. 14.50 — «Хани барисаанай харгы замаар. «Румыниин Социалис Республика». 6-дахи дамжуулга. 15.20 — «Вдоль тракта Сибирского» (дабталга). 16.45 — «Сэсэрлигүүдые һуулгагша»—баримтата фильм. 16.55 — ЦТ-гэй ба ВР-эй ород арадай инструментнүүдэй академическэ оркестрэй концерт. 18.00 — «Время». 18.30 — Баледэй артистнарай концерт. 19.00 — «Москва ба москвагайхид».

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Талын галнууд». Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ зорюулагдаһан дамжуулга. 20.30 — Телевизионно һонин. 20.50 — «Таряа хуряалга-76».

«Орбита». 21.25 — Концерт. 22.00 — «Хани барисаанай харгы замаар» СРР. 22.30 — «Вдоль тракта Сибирского» (дабталга). 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.10 — «Сквозь ледяную мглу» — уран һайханай фильм.

«Орбита». 19 30 — «Вдоль тракта Сибирского» (дабталга). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 21.25 — «Голосеевский лес» — фильм-зүжэг.

САҺАН УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республика доторнай нэгэ бүрхэжэ, нэгэ сэлмэжэ байха. Зарим газарнуудаар нойтон саһан ороход. Баруун тээһээ секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. Республика дотор 6—11, хойто аймагуудаар 1—6, тиихэдэ Улаан-Үдэдэ 8—10 градус дулаан байха.

Телефон телеграф радио ХИЛЫН саанаһаа

ЭБ НАЙРАМДАЛ ХАНГАХА УРЯА

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Франциин телевидениидэ үгэһэн интервью Франциин, бүхы дэлхэйн арад зоной анхарал татаһан, һонирхол үүсхэһэн байна. Энэ хадаа «түүхэтэ асари ехэ удха шанартай хэрэг болоно» гэжэ Франс Пресс агентство тэмдэглэнэ. Гадаадын хэблэлэй органууд интервьюгэй текстые бүрин хүсэдөөр гү, али дэлгэрэнгыгээр толилбо. Политическэ ба нийтын ажал ябуулагшад энээниие үргэнөөр шэнжэлнэ.

Л. И. Брежневэй хөөрөөн Франциин олониитын анхарал ехээр татаба гэжэ «Юманите» газетын уласхоорондын таһагай редактор Ив Моро мэдүүлбэ. Совет-француз хани барисаае, харилсаа холбооое улам бэхижүүлхэ уряатай КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэһэн үгэ хоёр ороной ашаа туһада, хоёр арадай ашаа туһада, эб найрамдалай ашаа туһада харюусана.

Л. И. Брежневэй хөөрөөн зүрхэ сэдьхэлыемни буляан эзэлбэ гэжэ француз журналистикын ветеран Женевьева Табуи мэдүүлээ.

Советскэ Союз тухай, тэрэнэй эб найрамдалта политика тухай тодо һонороор, ойлгосотойгоор хөөрэхэдэнь, Франциин олон миллион зон [illegible] ехэ юумэ мэдэжэ абаба гээд «Франци-СССР» гэдэг нэгэдэлэй президентскэ Соведэй гэшүүн Раймон Маркье хэлэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин тон ойлгосотойгоор, тодо һонороор хэлэһэн үгэнүүд минии, хани нүхэдэймни зүрхэ сэдьхэл хүдэлгөө.

Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай газетэнүүд Л. И. Брежневэй хөөрөөнэй текстые «Буу зэбсэг хуряалга — гол шухала асуудал», «Шахардуу байдал һулаарулга — амжалтата политика», «Харилсаа холбооо улам саашадань хүгжөөхэ» гэһэн гаршагууд доро толилбо.

Леонид Ильич Брежневэй Франциин телевидениидэ үгэһэн интервью эб найрамдал хангаха, шахардуу байдал һулаарулха, амгалан тайбанаар зэргэ оршохо хүсэлэнтэй уряагаар нэбтэрэнхэй гэжэ Болгариин «Работническо дело» газетэ бэшэнэ. Л. И. Брежнев эб найрамдал хангаха хэрэгтэ сэгнэшэгүй хубитаяа оруулаа, «хүйтэн дайнай» үлэгдэлнүүдые бүхы дэлхэй дээрэһээ усадхан зайсуулгада туһа хүргөө. Тэрэнэй үгэ ерээдүйдэ этигэл найдалаар дүүрэнхэй.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй бодото байдалда бэелүүлэгдэжэ байһан тухайнь КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь тодорхой жэшээнүүдээр харуулба гэжэ Польшын «Трибуна люду» газетэ тэмдэглэнэ.

Уласхоорондын шахардуу байдал һулаарулхые Советскэ Союзай хүсэжэ байһыень КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь баталба гээд Лондоной «Таймс» газетэ бэшэнэ. «Совет занал-та» тухай худал хуурмаг үгэнүүдые тараадаг баруунай хэдэн оронуудай правительствануудые Л. И. Брежнев эрид буруушааба гээд газетэ мэдээсэнэ.

Баруун Европын оронуудай экономическа хүшэр бэрхэшээлтэй байдалда ороод байха үедэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые хуряаха, энэ талаар мүнгэ һомололгые бага болгохо гэһэн уряа тон шухала удха шанартай байна гээд Римэй «Оми» гэдэг оптико-механическа фабрикын хүдэлмэришэн Антонио Тодини хэлэбэ. Буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалга үргэдхэхөөр хүсэдэг политигуудта нүхэр Брежнев шанга харюу сохилто үгөө. Европо болон бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха, амгалан тайбанаар зэргэ оршолгые хүгжөөхэ шухала гэжэ тэмдэглээ.

(ТАСС).

БЕРЛИН

Республикын баярта һайндэр

ТАСС

Октябриин 7 хадаа ГДР-эй арад зондо дабхар һайндэр болоно. Немец хүдэлмэришэд болон таряашадай түрүүшын социалис гүрэнэй мүндэлэн түрэһэн үдэр, СССР-эй, ГДР-эй хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгэндээ туһалалсалга тухай шэнэ договорой баталагдаһаар түрүүшын жэлэй ой гүйсэбэ.

1949 болон 1975 онуудай хоорондохи үе соо айхабтар ехэ хубилалтануудай болоошье һаань, хоёр ороной хоорондохи хани барисаан улам хүгжэн бэхижээ. Эмхидхэгдэн байгуулагдаһан түрүүшын үдэрһөө ГДР совет арадай үнэн зүрхэнэй туһаламжада хүртэһэн байна. СССР-тэй экономическа харилсаа тогтоохоной ашаар республика 1949 онойхиһоо 10 дахин ехэ промышленна продукци үйлэдбэрилнэ.

Социалис байгуулалтын совет дүй дүршэл республикын элдэб һалбаринуудта, тэрэ тоодо нийтын ажабайдалда үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

... ГДР-эй хото городууд, һуурин тосхонууд һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Тэрэнэй ниислэл — Берлин хотодо илангаяа баяртай оршон байдалтай. Искусствын заншалта фестиваль эндэ үнгэргэгдэжэ байһан хэмжээ ябуулгануудай дунда онсо һуури эзэлнэ. Фестивальда хабаадажа байһан совет сценын уран бэлигтэниие халуун дулаанаар угтана.

ВАШИНГТОН

ЭРИД БУРУУШААЛГА

ТАСС

Посольствын хүдэлмэрилэгшэ С. В. Степановта зэбсэгтэ добтолго хэһыень эрид буруушаажа байһанаа Вашингтондохи СССР-эй посольство США-гай гүрэнэй департаментда мэдүүлээд, гэмтэ хүнүүдые бэдэрэн олоожо, хатуу шангаар хэһээхэ эрилтэ табиба. С. В. Степанов буудуулжа, хүндөөр шархатаһан байгаа. Вашингтондохи совет посольствын хүдэлмэрилэгшэдэй ажаллахын, ажаһуухын тула таарамжатай байдал хангаха нүлөө ехэтэй хэмжээнүүдые абаха эрилтэ американ засаг захиргаанай үмэнэ табигдаа.

НЬЮ ИОРК

СССР-эй ШУХАЛА ҮҮСХЭЛНҮҮД

ТАСС

Эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангаха, буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалга болюулха, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха асуудалнуудаар ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXXI сесси дээрэ юрэнхы хөөрэлдөөн боложо үргэлжэлһөөр. Эдэ асуудалнуудаар Советскэ Союз тодорхой дурадхалнуудые оруулһан байгаа.

«Уласхоорондын харилсаануудта хүсэ хэрэглэхэгүй гэһэн гол сһые нарииаар сахилга гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаа һайжаруулха, эдэнэй амгалан тайбанаар зэргэ оршолгые бэхижүүлхэ байна», — гэжэ Монголой Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Дугэрсурэн мэдүүлээ. Уласхоорондын харилсаануудта хүсэ хэрэглэхэгүй тухай Советскэ Союзай оруулһан бүхэдэлхэйн договор баталха гээшэ гүрэнүүдэй хоорондо этигэл найдабари түрүүлхэ. уласхоорондын шахардуу байдал һулаарулха, дэлхэйн шэнэ дайнай аюул бага болгохо байна гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Эдэ бүхы асуудалнуудаар Советскэ Союзай оруулһан дурадхалнууд шухала удха шанартай гэжэ МНР-эй түлөөлэгшэ хэлээ.

«Совет дурадхалнуудаар Мароккын правительство һонирхохо зуураа, уласхоорондын шахардуу байдал һулаарулха, эб найрамдал бэхижүүлхэ зорилготой эдэ шухала үүсхэлнүүдые һайшаан дэмжэнэ», — гэжэ Мароккын гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Лараки мэдүүлээ.

Буу зэбсэг бүтээн гаргалгые болюулха зорилготой бүхы алхамуудые демократическа Йемен дэмжэнэ гэжэ НДРИ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Мухаммед Салех Мутыа тэмдэглэбэ.

Гвинейн Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Ф. Сиссоко үгэ хэлэхэдээ, буу зэбсэгүүдые бүгэдэ нийтээрээ хүсэд дүүрэнээр хуряаха шухала гэжэ онсолон заһан байна.

БАНГКОК

ТАИЛАНДДА УРБАЛТА БОЛОБО

ТАСС

Орон доторхи засаг захиргаан Национальна реформонуудай соведэй мэдэлдэ оробо гээд Таиландын ниислэл хотын правительственна радио октябриин 6-най үдэшэ соносхобо. Оборонын министр адмирал Сангад Чалорью энэ соведые толгойлно. Мүнөөнэй граждан правительствын засаг түрэеэ зонхилжо шадаагүй дээрэһээ Национальна реформонуудай совет Таиландые хүтэлхэ юм гэжэ тэрэнэй гар табиһан мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Энэ мэдүүлгэнь радиогоор дамжуулагдаһан байгаа.

Орон дотор сэрэгэй байдал соносхогдобо. Конституцяар хараалагдаһан хуули заршамууд саг зуура болюулагдаа. Һунгагдаһан парламент тараагдажа, премьер-министр Сени Прамот болон тэрэнэй кабинедэй эрхэ түлөөлэлгэнүүд хаһагдаа. Граждан сүүдүүдэй бүхы ябуулганууд сэрэгэй трибуналнуудта дамжуулагдан үгтөө. Хэблэл нариинаар хинагдана.

Урбалтын урда тээ Таиландда политическэ байдал шахардуу шанга болоһон байгаа. Урбалтын болоһон үглөөгүүр Таммасатска университет соо тулалдаан болобо. 3 час соо болоһон буудалдаанай үедэ хори гаран хүн алуулһан, 200 шахуу хүн шархатуулагдаһан байгаа.

СКЮ-гэй ЦК-гай ПРЕЗИДИУМЭЙ ЗАСЕДАНИ

БЕЛГРАД. СКЮ-гэй Президиумэй XXIII заседани эндэ болобо. Экономическа политикын гол шухала асуудалнууд, энэ талаар коммунистнуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тэрээн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Союзна Гүйсэдхэхэ вечэй түрүүлэгшэ Д. Биедич элидхэл хэбэ. Саашанхи хүдэлмэриин түсэбые Президиум баталһан байна

(ТАСС).

СПОРТ — СПОРТ — СПОРТ

«ЗАБАЙКАЛЕЦ»—38-дахи ЧЕМПИОН

Клубай командануудай дунда футболоор Буряадай АССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө 38-дахи мүрысөөн таба һара соо боложо дүүрэбэ. Арһан бүмбэгын энэ ехэ нааданда 11 команда хабаадаһан байгаа. Команда бүхэн эрэшүүлэй, эдиршүүлэй бүлэгүүдһээ бүридөө.

Һүүлшын нааданда локомотив-вагон заһабарилгын заводой футболистнууд авиационно заводой «Забайкалецтай» уулзаба. Наадан 1:1 тоотойгоор дүүрэжэ, «Забайкалец» (тренерынь Г. Г. Гаврилов) 1976 ондо Буряадай АССР-эй чемпион болобо—36 очкотой. Энэ жэлдэ эдэнэр эдэбхитэй һайнаар, эмхи гуримтайгаар наадаа гээд тэмдэглэлтэй. Тус команда хоёр дүхэригэй нааданда нүгөөдүүлэйнгээ ворота руу 73 бүмбэгэ үдьхэлжэ оруулһан, оройдоол 8 бүмбэгэ ворота руугаа алдаһан байха юм. Мүнөө жэлдэ «Забайкалец» нэгэшье нааданда шүүгдээгүй, оройдоол дүрбэн уулзалгада тэнсэһэн, бэшэндэнь шүүһэн байна. Энэнь добтологшодой, хамгаалагшадай, вратарьнуудай найдамтай һайнаар наадаһые гэршэлнэ.

Дүрбэн жэл удаа дараалан республикынгаа чемпион болоһон ЛВРЗ-гэй суглуулагдамал команда 34 очкотойгоор хоёрдохи һууриде гараа (тренерынь Ю. К. Поздоровкин). Түрүүшын дүхэригтэ эдэнэр 17 очкотойгоор нэгэдэхи һуури эзэлээ һэн. Тиин эдэнэр саашадаа эршээ һуларуулаагүй. Гэбэшье локомотивна депогой түлөөлэгшэдтэ 1:2 тоотойгоор шүүгдэһэниинь хангалтагүйгөөр нүлөөлбэ бшуу.

Локомотивна депогой футболистнууд гурбадахи һуури эзэлбэ (тренерынь И. А. Ершов). Тиихэдэ «Локомотив» бүлгэмэй зонын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнэй түгэсхэлэй нааданда локомотивна депогой команда ЛВРЗ-гэй футболистнуудые 7:6 тоотойгоор шүүжэ, Алас-Дурна зүгэй зонын чемпион болобо. Бүлгэмэйнгөө Түбэй соведэй мүрысөөнүүдтэ тус команда хододоо эмхитэй, һайнаар наададаг заншалтай юм. Нёдондо «Локомотив» бүлгэмэй Түбэй соведэй түгэсхэлэй мүрысөөндэ хоёрдохи һуури эзэлээ һэн.

Мяха-консервын комбинадай «Пищевик» команда-дүрбэдэхи (22 очко). «Сэлэнгын» бэлэдхэлэй бүлэг—табадахи, (21), прибор бүтээлгын заводой футболистнууд ...дахи һууринуудта га...

— Манай хэд... буудта бэлигтэй ... футболистнууд бэл... «Сэлэнгын» бүридх... лагдаһан байна,—г... һан бүмбэгэ» гэдэг ... президент Ю. К. По... кин хөөрэнэ.

Улаан-Үдын га... «Вымпел» коман... гуримгүй байжа, ... данда ерэнгүй, ... һөө гаргагдашоо. «З... машина», «С... командануудһула ... наадажа, һүүлшы... нуудые эзэлбэ.

* * *

Эдиршүүлэй дун... комотивна депогой ... лагдамал команда ... АССР-эй чемпиону... бо. Эдэнэр 36 очк... доо командануудай ... руу 48 бүмбэгэ ... оруулһан, 11 бүмбэ... руугаа алдаһан бай...

ЛВРЗ-гэй хүбүү... дохи, нарин сэмбы... надай «Текстиль... мандын эдиршүүл ... һууринуудые эзэлһэ...

Илагшадта рес... тедэй дамжуулгын ... I шатын дипломууд ... бэлэгүүд барюулагд...

Б.М. ЖИГЖ...

МЭРГЭШҮҮЛЭЙ ШУРАН ГОДЛИНУУД

УЛААН-ҮДЭ. Буряадта номо годлёор бүри үниинһөө һонирходог. Һайндэр бүхэндэ мэргэшүүл хабаадалсадаг юм. Тиихэдэ һур харбаанай үедэ мэргэшүүл бэлиг шадабаряа туршалсажа, хүн зониие ехэтэ һонирхуулна.

Буряадай гуша гаран мэргэшүүл СССР-эй спортын мастернууд юм. ВЦСПС-эй энэ жэлэй чемпион Аркадий Бутхаевта уласхоорондын классай спортын мастерай нэрэ хүндэ олгогдоо. Тон ииимэ норматив энэ жэлэй Буряадай чемпион Бадмажап Цыбиков дүүргэһэн байна. Республикын суглуулагдамал команда бүхэроссиин ба бүхэсоюзна мүрысөөндэ онсо шалгарһан юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ...тын үедэ. Зүүн ... РСФСР-эй габьяата ... спортын мастер Д. ... нов, спортын мастер ... раскина, уласх... классай спортын ... А. Бутхаев, проф... ДСО-гой ЦС-эй ах... нер Ю. Шиловский.

ТАСС-ай фотох...

ТОБШОХОНООР

▽ ХОККЕЙ. Ороной түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ Москвагай «Динамо» командын капитан Александр Мальцев эгээл мэргэн байба. Ригын «Динамо» командатай наадахадаа, тэрэ дүрбэн шайба сохижо оруулаа. Москвагай спортсменүүд энэ уулзалгаяа 7:2 тоотойгоор шүүһэн. Суббото, амаралтын үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэһэн нааданда «Спартак» Ленинградай СКА командые 4:3 тоотойгоор шүүбэ. «Химик», «Крылья Советов» командануудд 1:1 тоотойгоор тэнсэһэн байба. Октябриин 4-дэ үнгэргэгдэһэн нааданда ЦСКА-гай хоккеистнүүд Горькиин «Торпедые»—7:2, Челябинскын «Трактор» Саратовай «Кристаллые» 3:1 тоотойгоор шүүбэ.

▽ ФУТБОЛ. СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн намарай мүрысөөндэ ЦСКА-гай футболистнууд «Крылья Советов» командые 5:1 гэхэ гү, али эгээл олон тоотойгоор шүүбэ. Бусад командануудай наадан иимэ тоотойгоор дүүрээ: «Днепр» —«Черноморец»—1:2, «Карпаты»—«Заря»—3:1, «Арарат»—«Шахтер»—1:0, Москвагай «Динамо»—«Локомотив» — 1:0, Тбилисиин «Динамо» —Киевэй «Динамо»—0:0, Ленинградай «Зенит»—«Торпедо»—1:0; Октябриин 4-дэ үнгэргэгдэһэн нааданда Москвагай «Спартак» Минскын «Динамо» командатай 1:1 тоотойгоор тэнсээ.

СССР–эй, ГДР-эй эдир футболистнуудай дунда Киевтэ үнгэргэгдэһэн наадан 1:1 тоотойгоор, тэнсэлгээр дүүрэбэ.

▽ СССР-эй үнгэрэгшэ жэлэй чемпионууд—Киевэй «Динамын» футболистнууд Европын чемпионуудай кубогта хүртэхын түлөө эхилһэн 16-най нэгэ хубиин нааданда Югославиин «Партизан» командые 2:0 тоотойгоор шүүбэ. Тиин эдэнэр удаадахи уулзалгадаа Грециин Паон клубай футболистнуудтай наадаха болобо. Түрүүшынь наадан Киевтэ үнгэргэгдэхэ юм.

Нүгөөдэ — Тбилисиин «Динамо» Кубогта хүртэгшэдэй кубогай түлөө үнгэргэгдэһэн нааданда «Кардифф Сити» клубай футболистнуудые 3:0 тоотойгоор шүүһэн байгаа. Түрүүшынгээ нааданда 1:0 тоотойгоор шүүгдэһэн юм. ... нэгэ хубиин уулза... нэр Будапештын ... тай өөрынгөө ст... наадаха болонхой.

Донецкын «Ш... Берлинэй «Динамо» ... датай 1:1 тоотойго... һэн. Харин «Ша... тээ наадахадаа ... тоотойгоор шүүһэн ... «Шахтерой» фу... удаадахи уулзалга... рийн «Гонвед» ко... мүн лэ стадион ... даха болобо.

Европын түрүү ... эзэлхын түлөө ү... һэн түрүүшынгээ ... Москвагай «Ди... циин АЕК кома... тоотойгоор шүү... мын» футболистну... наадахадаа 2:1 ... шүүһэн. Хоёр ... дүн гаргахада, ... команда удаадаа... хабаадалсаха эр... бо.

▽ ШАТАР. ... шатаршадай клуб... шатаршадай дунд... түрүү һуури ... эхилһэн XXXI ... хоёр уулзалга ... байна. Эндэ М... шарумова, Т... наһатай ... гэгшэд хоёр-хоёр... рүүлжэ ябана. За... Занцева гэгшэд ... Мурысөөндэ 16 ... шатаршад хабаада...

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» октябриин 6-да үнгэргэгдэһэн 40-дэхи тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото»: 4 (альпинизм), 16 (гимнастика), 35 (спидвей), 38 (һур харбалга), 45 (футбол), 47 (бүмбэгэтэй хоккей);

«Спортлото-2»: 13 (уһанай-санын спорт), 20 (байдарка ба каноэгээр һэлэюурдэлгэ), 28 (стол дээрэ наадагдадаг теннис), 35 (спидвей), 40 (туризм), 43 (фехтовани).

(ТАСС).

«СУББОТЫН СПОРТЛОТОГОЙ» ДҮНГҮҮД

«Субботын спортлотогой» октябриин 2-то үнгэргэгдэһэн ээлжээтэ тиражнуудай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени соголбо.

1-дэхи тираж: табан номер тааһан хүнүүд—5.000 түхэриг (9 карточка), дүрбэн номер таагшад—114 түхэриг (1.988 карточка), гурбан номер тааһан хүнүүд 5 түхэриг абаха (54.544 карточка).

2-дохи тираж: табан номер таагшад —5.000 түхэриг (10 карточка), дүрбэн номер тааһан хүнүүд—164 түхэриг (1396 карточка), гурбан номер таагшад 6 түхэриг абаха байна (44.266 карточка).

Энэ тиражай шүүбэринүүд октябриин 12-hoo ноябриин 12 болотор түлэгдэхэ

(ТАСС).

Редактор Р. Б. ГАРМА...

Манай адрес, теле...

Индекс: 670000, ... Удэ, ул. Ленина, 3... фоны: редактор... приемная—2-54-93, ... дактора—2-68-08, ... дактора—2-62-62, ... ретаря—2-50-52, ... ат—2-66-76, ... гинной жизни—2-... ского хозяйства—... 2-63-86, пропаганды... гации—2-56-23, ... ности и строительства... 2-61-35, советского... тельства и быта—... культуры и школ... писем и селькоров... информации — ... шести—2-56-62, ... 2-57-65, ... 2-35-95.